

Framover.

Venstres alternative statsbudsjett 2025

Innhold

1	Eit budsjett som tek Noreg framover. Forord fra Sveinung	3
2	Nøkkeltall	5
3	Grønn omstilling for framtiden	8
4	Venstres hovedgrep for å redusere klimagassutslippene	10
5	Venstres grønne bok	12
6	Ta vare på naturen	15
7	En ny næringspolitikk for omstilling, vekst og nyskaping	17
8	Mer til de som trenger det mest	21
9	Øke og skattlegge barnetrygden	24
12	Kunnskap	32
10	Økt støtte til Ukraina	37
11	Internasjonal solidaritet	40
15	En forebyggende helsepolitikk	42
13	Kreative næringer og et mangfoldig kulturliv	44
14	Styrket rettssikkerhet og forebygging av ungdomskriminalitet	52
16	Et grønt og trygt transportsystem	56
17	Andre tiltak	58
18	En bærekraftig velferdsstat	59
19	Et skattesystem som stimulere til arbeid, investeringer og grønn omstilling	62
20	Venstres taco-regnskap	66
21	Vedlegg 1: Alle endringene i Venstres alternative statsbudsjett	68
22	Vedlegg 2: Fylkesvis fordeling	98

Eit budsjett som tek Noreg framover

Regjeringa Støre sitt fjerde og førebels siste forslag til statsbudsjett viser at Noreg treng ein ny kurs og ei ny regjering. Venstre visert med vårt alternative forslag til statsbudsjett fram ein annan og betre kurs for Noreg.

Prisveksten er framleis for høg, og renta endå høgare. Pengepolitikken er førstelinjeforsvaret mot inflasjon, men finanspolitikken må spele på lag med denne og ikkje drive opp kostnadane for familiar og bedrifter. Forslaget frå regjeringa legg opp til at det offentlege framleis vil drive opp farta i norsk økonomi. I Venstre

alternative budsjett brukar vi om lag 14 milliardar kroner mindre inn i norsk økonomi, og omprioriterer heller dette til bistandsbudsjettet og til å støtte opp om Ukraina sin krigsinnsats.

Etter ein stortingsperiode med stadige skatteaukar for næringslivet, er det nødvendig å bygge opp igjen tilliten til at norsk skattepolitikk er føreseileg og heiar fram norsk eigarskap og innovasjon. Venstre føresler difor å redusere formuesskatten med over 8 milliardar kroner, utbytteskatten med om lag 1 milliardar kroner og seier nei til den føreslåtte exit-skat-

ten. I tillegg senkar vi skattane for personar med over 5 milliardar kroner, slik at folk kan sitje igjen med litt meir på konto ved månadsslutt.

Noreg har ambisiøse klimamål vi skal nå, og i grøn bok gjer regjeringa greie for korleis dei ikkje vil nå 2030-målet med dagens virkemiddel. Difor føresler Venstre å styrke klimapolitikken, mellom anna ved å trappe opp CO2-avgifta til 3000 kroner tonnet i 2030, kraftig styrke Enova sine musklar til å støtte grøn teknologi og føre ein langt grønare samferdslepolitikk enn regjeringa. I tillegg styrkar vi naturbudsjettet kraftig, slik at vi kan ta betre vare på naturen vi har igjen.

Vi føresler ei styrking og omfordeling av barnetrygda, der særleg låginntektsfamiliar kjem svært godt ut. Vi vil bygge ut barnehagetilbodet og

legge til rette for løpande barnehageopptak. Vi styrkar forskings- og kunnskapsinnsatsen kraftig, der regjeringa føresler realnedgang.

Og ikkje minst: Vi førsler ei kraftfull satsing på Ukraina, der den norske støtta blir auka med 50 milliardar i år og 40 milliardar neste år.

Samla sett er Venstre sitt budsjettforslag ein pakka som gjer det meir lønsamt å jobbe, å skape arbeidsplassar, å ta grønne val og å satse på kunnskap og utvikling. Noreg treng ein ny kurs. Venstre vil setje kursen framover.

Sveinung Rotevatn

Nestleiar og finanspolitisk talsperson i Venstre

Nøkkeltall

Arbeidet med Venstres alternative statsbudsjett for 2025 er ferdigstilt i løpet av en måned. Med en begrenset kapasitet i forhold til det regjeringen og regjeringspartiene har til disposisjon, har vi ferdigstilt et helhetlig alternativ som vi mener både er ansvarlig og seriøst.

Vi har ikke lagt til grunn dynamiske effekter eller tvilsomme anslag når det f.eks. gjelder «reduisert konsulentbruk» for å finansiere vårt alternative budsjett, men gjort reelle kutt og omprioriteringer som vi mener både er riktig og viktig.

De aller fleste omprioriteringene som er gjort er basert på tilgjengelig informasjon enten via regjeringens egen budsjett dokumenter, svar på budsjettspørsmål (både fra Venstre og øvrige partier) og virkningstabell knyttet til endringer i skattesystemet som Stortingets finanskomité har fått tilsendt fra Finansdepartementet.

Det er imidlertid noen få forslag som er basert på egne anslag ut fra best mulig tilgjengelige tall og informasjon. Dette gjelder hovedsakelig enkelte endringer i skatte- og avgiftssystemet, hvor finansdepartementet ikke har kunnet utføre tilstrekkelige anslag og analyser innenfor den tidsrammen som er til disposisjon. Utslag når det gjelder økning og

skattlegging av barnetrygd er basert på egne modeller og beregninger, men med utgangspunkt i svar på spørsmål vi har stilt i forbindelse med budsjettbehandlingen.

Selv om vi etter beste evne har kvalitetssikret alle tall og øvrig informasjon som står i dette dokumentet, kan det forekomme feil og mangler. I den grad feil blir funnet eller påpekt vil dette bli rettet opp i det forslaget til budsjett som Venstre fremmer ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2025.

Arbeidet med Venstres alternativ til regjeringens statsbudsjett ble avsluttet onsdag 13. november. Eventuelle nye tall eller oppdateringer etter den tid er ikke hensyntatt i dette dokumentet.

Når vi har valgt å legge oss på samme oljepengebruk som regjeringen (inklusive tillegg nr. 2), skyldes det at vi både har finansiert en helt nødvendig økt innsats i Ukraina med 10 mrd. kroner og økt bistand med 4 mrd. kroner (hvorav 3 mrd. er «over streken») innenfor samme økonomiske rammer. Begge deler vil imidlertid medføre mindre press på norsk økonomi enn regjeringens samlede opplegg. Gitt en lik framstilling som regjeringen brukte ved framleggningen av statsbudsjett for 2024 og

svar på budsjettspørsmål, anslår vi at Venstres alternative statsbudsjett for 2024 vil medføre en redusert budsjettimpuls på om lag 0,3 prosentpoeng i forhold til regjeringens.

I sum omprioriterer Venstre om lag 56 mrd. kroner fordelt med 34 mrd. kroner på statsbudsjettets utgiftside og 22 mrd. kroner i skatte- og avgiftsopplegget, jfr. tabell 1.

Økt tilleggsuttak av SPU til militær kapasitetsøkning i Ukraina

Venstre viser videre til [vårt initiativ](#) til de øvrige partiene på Stortinget om å ha en egen felles forhandling, på siden av den ordinære budsjettprosessen og forhandlingene mellom regjeringspartiene og SV, om hvilken økonomisk støtte Norge skal gi til Ukraina i 2025.

Vi mener at regjeringens og SVs (slik vi tolker deres alternative statsbudsjett) forslag om å bevilge 15 mrd. kroner i 2025, er altfor lite og for passivt.

I tillegg til de 10 mrd. kroner i økt støtte som Venstre foreslår bevilget gjennom omprioriteringer innenfor den samme oljepengebruk som regjeringen legger opp til, vil Venstre i de kommende forhandlingene foreslå et ekstraordinært uttak av Statens pensjonsfond utland (SPU) på 30 mrd. kroner som gis direkte til våpenproduksjon og militær kapasitetsøkning i Ukraina.

Situasjonen i Ukraina er uholdbar og forverres dag for dag. Venstre mener at Norge må gjøre mye mer enn det vi gjør i dag. Norge ta en lederrolle for å få til den industrielle mobiliseringen for produksjon av våpen og militært utstyr som Ukraina trenger for å vinne krigen. I tillegg er situasjonen ytterligere forverret som følge av opprustning på russisk side ved hjelp av betydelige nord-koreanske styrker og økt usikkerhet etter presidentvalget i USA og et mulig valg av den Ukraina-kritiske Marco Rubio som ny amerikansk utenriksminister.

Tabell 1

Reduserte utgifter/omprioritering	36 487,2
Økte utgifter/omprioritering	33 998,2
Økte inntekter	1 134,7
Reduserte skatter og avgifter	22 482,0
Økte skatter og avgifter	19 223,5
Sum (mindre oljepengebruk)	-365,2

I tillegg til de reelle behovene rede-
gjort for over, kan et slik uttak som
Venstre foreslår også rent økono-
misk og fiskalt begrunnes med at
verdien av SPU per i dag (onsdag
13. november) er om lag 1 150 mrd.
kroner høyere enn hva regjeringen
har lagt til grunn at fondsverdien skal
være 1.1.2025.

Dersom vi fortsatt legger regjerin-
gens uttaksprosent på 2,5 til grunn,
vil et uttak av dagens fondsverdi
medføre temmelig nøyaktig 30 mrd.
kroner mer enn regjeringens forslag,
justert for tillegg 1. Et slikt ekstraor-
dinært uttak vil ikke føre til økt press i
norsk økonomi, og vil heller ikke være
varig økte utgifter og dermed heller
ikke medføre en langsiktig økono-
misk utfordring.

Dersom ikke forhandlingene med
regjeringspartiene og de øvrige parti-
ene på Stortinget fører frem, vil Venstre
legge inn et slikt forslag i forbindelse
med behandlingen av statsbudsjettet
for 2025, som en del av vårt samlede
opplegg. Støtten til Ukraina vil med
våre forslag, kunne bli på 55 mrd.
kroner i 2025. Vi mener også at det
bør være det nye gulvet i Nansen-pro-
grammet de kommende tre årene.

Venstre ønsker i tillegg en betyde-
lig merbevilgning ut over de 5 mrd.
kroner som regjeringen har varslet
i forbindelse med behandlingen av
nysalderingen for 2024-budsjettet i
desember.

I behandlingen vil Venstre foreslå at
dette beløpet økes til 50 mrd. kroner
og utelukkende brukes til å øke Ukrai-
nas våpenproduksjon og militære
kapasiteter.

I sum vil Venstre foreslå å styrke inn-
satsen i Ukraina med 105 mrd. kroner
i 2024 og 2025 (inkl. regjeringens
forslag til bevilgninger på 15 mrd.
kroner til Nansen-programmet i 2025).

Alle tall i dette dokumentet, inklu-
dert tabeller, er sammenlignet med
regjeringens forslag til statsbudsjett
for 2025 (inkl. tillegg 1 og 2). Alle
tall som oppgis i de ulike tabellene
i dette dokumentet er i millioner
kroner.

En fullstendig oversikt over alle
enderinger både når det gjelder
statsbudsjettets utgiftsside og i
skatte- og avgiftsopplegget er gjen-
gitt i slutten av dette dokumentet.

Grønn omstilling for framtiden

I en tid preget av krig, politisk uro og økonomisk usikkerhet er det lett å glemme de langsiktige krisene. Klimaendringene er fortsatt vår tids største utfordring. Allerede i år har den globale temperaturen steget mer enn 1,5 grader over førindustrielt nivå. I Spania har hundrevis mistet livet etter den verste flommen på 30 år. Her hjemme setter vi stadig flere temperatur- og flomrekorder. Mer ekstremvær, økte temperaturer og svekkede økosystemer setter selve livsgrunnlaget vårt på spill og truer fremtidig velferd og vekst. Derfor må vi ta ansvar – både for dagens og fremtidens generasjoner.

Samtidig utgjør klimakrisen store muligheter for Norge. Det grønne skiftet kan utløse ny næringsutvikling og arbeidsplasser, og med unike naturressurser, kompetanse og innovasjonskraft kan Norge bli verdensledende innenfor klimaløsninger som fornybar energi, karbonfangst- og lagring og hydrogen. Nå må vi gjøre som nabolandene våre og bygge grønne verdikjeder i stor skala. Venstre vil ta markedet i bruk i miljøets tjeneste, og sørge for at klimavennlige valg er rimeligst og mest tilgjengelig.

Det skal alltid lønne seg å velge grønt – både for folk og næringsliv. Prising av utslipp er viktig, men det

må støttes av insentiver til grønn omstilling. Derfor vil vi øke CO₂-avgiften samtidig som vi senker skattene for næringslivet, slik at bedrifter får bedre rammevilkår for å investere i grønne løsninger.

Vi vil styrke Enova betydelig for å redusere punktutslipp i industrien, og sikre Norge en ledende posisjon innen karbonfangst- og lagring. I tillegg foreslår vi en negativ CO₂-avgift for karbonfangst og -lagring av biogent avfall og direkte fra luft, hvor hvert tonn karbon som fanges fra kretsløpet belønnes med minst 3000 kroner. Samtidig vil vi gjøre grønne valg rimeligere i hverdagen – med blant annet momsfratak på frukt og grønt og rimeligere kollektivtransport.

Klimakrisen kan ikke løses av hvert enkelt land alene. Vi trenger mer samarbeid for å kutte de globale klimagassutslippene og for å sikre vår egen konkurransekraft. Norge har derfor inngått en forpliktende klimaavtale med EU, som Venstre var en pådriver for da vi satt i regjering. Med Venstres politikk når vi klimamålene, og forskere ved NTNU har allerede konkludert med at vi har den mest målrettede politikken for å kutte utslipp innen 2030.

Venstre har også blikket festet mot 2050. I motsetning til regjeringen,

som satser på kortsiktige tiltak som økt bruk av biodrivstoff og kvotekjøp – stikk i strid med anbefalingene fra Miljødirektoratet og andre fagmiljøer – fokuserer Venstre på reelle utslippskutt i Norge. Å basere norsk klimapolitikk på kjøp av kvoter fra andre land er lite bærekraftig i en global sammenheng, og blir stadig dyrere og mer usikkert. Venstre prioriterer derfor avgifter og målrettede virkemidler langt høyere enn regjeringen, og bruker langt mindre biodrivstoff. Vår politikk legger til rette for en ansvarlig grønn omstilling som setter oss på riktig kurs mot et nullutslippssamfunn innen 2050.

I tabellen under viser vi Venstres plan for utslippskutt i sektorer som transport, jordbruk, bygg og avfall – sektorer omfattet av innsatsfordelingsforordningen – sammenlignet med regjeringens plan. Ikke bare kutter vi mer, vi gjør det med tiltak som sikrer omstilling og grønn vekst. Samlet overoppfyller Venstre klimamålene med minst 400 000 tonn CO₂-ekvivalenter.

Venstres hovedgrep for å redusere klimagassutslippene

- **Økt CO₂-avgift:** Prising av klimagassutslipp er det viktigste virkemiddelet vi har for å sikre omstilling og lavere utslipp. Venstre øker derfor CO₂-avgiften gradvis til 3 000 kroner (2020-kroner) pr. tonn i 2030.
- **Et grønt skattesystem:** For å sikre grønn vekst er det avgjørende at vi både priser utslipp, stimulerer til mer miljøvennlig adferd og reduserer skattene til både personer og næringsliv. Venstre reduserer derfor skattenivå betydelig både på arbeid og på norsk eierskap. I tillegg foreslår vi omlegginger i moms-systemet, som gjør at grønne valg lønner seg.
- **Støtte til omstilling:** For å akselerere omstillingen i næringslivet og industrien foreslår vi å øke bevilgningene til Enova med to mrd. kroner, som blant annet kan gå til punktutslippsprogrammet i industrien og energieffektiviseringstiltak. Dessuten vil vi styrke og endrer den samlede forskningsinnsatsen med over 1 mrd. kroner, styrke Miljøteknologiordningen, Bionova og legge til rette for økt digitalisering og satsing på kunstig intelligens.
- **Momsfritak på frukt og grønt og full moms på kjøtt:** Venstre vil gjøre det dyrere å spise mat med høyt klimaavtrykk, og billigere å spise klimavennlig og sunt. Vi øker derfor momsen på kjøtt, og gjør det langt billigere å spise frukt og grønt.
- **Klimasats:** Klimasats er en viktig støtteordning for omstilling og utslippskutt i kommunene og fylkeskommunene. Venstre viderefører Klimasats og styrker ordningen med 200 mill. kr.
- **CO₂-fangst:** Avfall er en av hovedkildene til klimagassutslipp, og uten en plan for dette vil vi ikke komme i mål med våre langsiktige klimamål. Venstre gir derfor en tilskuddsordning for planlegging av karbonfangst- og lagring ved avfallsanlegg i de store byene. I tillegg foreslår vi en negativ CO₂-avgift for fangst og lagring av biogent avfall.
- **Støtte til hydrogenproduksjon:** Hydrogen er et av få nullutslippsalternativer til sektorer som er vanskelige å elektrifisere, og kan bidra til store utslippskutt blant annet i maritim sektor og industrien. Venstre setter foreslår derfor å sette av 200 mill. kr. i nasjonale midler til støtte for norske prosjekter i EU-programmet Den europeiske hydrogenbanken.

- **Mindre biodrivstoff:** Klimaproblemet er globalt, og da må vi føre en klimapolitikk som ikke bidrar til høyere utslipp i andre deler av verden. Venstre vil derfor redusere bruken av biodrivstoff betydelig sammenlignet med regjeringens overdrevne bruk av slikt drivstoff.
- **Et grønt og moderne transportsystem:** Det må lønne seg å ta miljøvennlige valg. Med Venstres budsjett blir elbiler billigere enn fossile kjøretøy. Vi reduserer prisen på kollektivtransport, forbedrer jernbanetilbudet og øker tilskuddene til klimavennlig byutvikling. Venstre fortsetter også støtten til nullutslipp i tungtransporten, og øker bevilgningen til Grønt landtransportprogram.
- **Klimaansvar utenfor Norges grenser:** Norges ansvar stopper ikke ved landegrensene. Vi foreslår derfor å styrke Klimainvesteringsfondet og regnskogssatsningen med henholdsvis 1350 og 250 mill. kr.

Venstres grønne bok

Tabell 2

Virkemidler for å nå målet om 50 prosent kutt i innsatsfordelingsforordningen¹	Regjeringens forslag	Venstres forslag
Målrettede satsninger i veitrafikk, bygg- og anleggsplasser, sjøfart og industri	5,5	5,5
Økt CO ₂ -avgift	3,1	6,3
Endrede krav til biodrivstoff	4,9	2,7
Virkemidler i jordbruket	2,4	2,4
Full moms på kjøtt		2,0
Reversere veibruksavgiften til 2021-nivå		1,5
CO ₂ -avgift på fiske og fangst i fjerne farvann og avgift på N ₂ O fra transport	0,8	0,8
CCS på søppelforbrenningsanlegg		0,8
Gjeninnføre grunnavgiften		0,3
Forbud mot bruk av fossil gass til permanent oppvarming	0,6	0,6
Klimasats		0,5
Økt avfallsforbrenningsavgift		0,5
Nullutslippskrav til hurtigbåter		0,2
Overlapp mellom målrettede satsninger og endrede klima- og miljøavgifter	-0,8	-1,8
Totale utslippskutt 2025–2030 ²	16,5	22,3
Hvor mange tonn mangler for å nå målet?	5,4	-0,4

¹ Norge må kutte 21,9 mill. tonn for å nå målet i henhold til utslippsframskrivingen i Særskilt vedlegg til Prop. 1 S (2024–2025).

² Utslippsreduksjoner i tonn CO₂-ekvivalenter.

Tabell 3

Virkemidler som ikke er effektberegnet, men som vil gi raskere omstilling og reduserte utslipp	Mill. kr
Klimainvesteringsfondet	1 350,0
Klima- og skogsatsningen	250,0
Støtte til prosjekter under EUs hydrogenbank	200,0
Natursats	100,0
Miljøteknologiordningen	76,2
Utslippsfrie anleggsplasser (pilotprosjekt)	22,6
Fremtidsrettet forskning på klimavennlig teknologi, miljøvennlig samferdsel mv	100,0
Støtte til Bionova	50,0
Grønt landtransportprogram	5,5
Regionale kompetansesenter for fornybar energi	5,0
Negativ CO ₂ -avgift for CO ₂ -fangst og lagring av biogent avfall	0,0
Økt satsing på jernbane og kollektivtransport	1 522,2
Heve momsfristak på kjøp av el-biler til 600 000 kroner, innføre momsfristak på korttidsleie av el-biler og innføre momsfristak på reparasjon av klær, elektronikk mv.	1 500,0
Økte avgifter på fossile biler, inkl. varebiler	1 080,0
Fritak for trafikkforsikringsavgift for elektriske varebiler	150,0
Videreføre flypassasjeravgiften på 2024-nivå	600,0

Ta vare på naturen

Naturen og det biologiske mangfoldet er vårt eksistensgrunnlag. Naturen kan beskytte oss mot katastrofale konsekvenser av klimaendringer og er hjem for de artene vi deler jorden med. Ikke minst er naturen en kilde til livskvalitet og gode opplevelser. Derfor må vi ta vare på naturen, både for oss og dem som kommer etter oss.

Vi har dessverre en regjering som viser total mangel på ledelse for å ta vare på og restaurere norsk natur i tråd med Naturavtalen. Naturmeldingen regjeringen nylig presenterte gjør altfor lite for å møte naturkrisen. Samtidig som det kuttes 444 mill. kroner i frivillig skogvern, mener regjeringen at 100 mill. kroner til et naturregnskap er det viktigste tiltaket for naturen. Det vi trenger er tydelig politisk ledelse for å ta vare på norsk natur i tråd med Naturavtalen. Derfor foreslår Venstre nesten 1,4 mrd. kroner mer enn regjeringen for å ta vare på naturen.

Venstre mener vi må verne og restaurere mer natur. Derfor bevilger vi midler til å få livet tilbake i Oslofjorden og for å restaurere stortare langs kysten av Nord-Norge. Venstre foreslår mer midler til oppryddingstiltak i forurenset sjøbunn og styrker tiltakene mot marin forsøpling. Vi foreslår styrket satsingen på restaurering av

myr, vannforvaltning og bekjempelse av fremmede arter, og økt tilskuddet til vannmiljøtiltak, kalking, anadrom laksefisk og bekjempelse av pukkel-laks. Samtidig ønsker vi mer midler til tiltak for å ivareta sunne bestander av villaks og villrein.

Vi vil selvfølgelig reversere regjeringens kutt og styrker innsatsen til frivillig skogvern i Norge med 500 millioner kroner. Skog er det økosystemet som har størst rikdom av arter og mest variert naturmangfold. Skogvern og overgang til et miljøvennlig skogbruk er noe av det viktigste vi kan gjøre for å bevare det verdifulle naturmangfoldet. I tillegg til å styrke skogvernsatsningen i Norge styrker vi også klima- og skogsatsningen internasjonalt med 250 millioner kroner i vårt forslag til statsbudsjett for 2025.

Klimasats har blitt et av kommunenes viktigste verktøy for å kutte utslipp. Skal vi snu naturkrisen må vi gi kommunene et tilsvarende verktøy for å øke satsingen på natur – for å restaurere myr, gjenåpne lukkede bekker, bekjempe inntoget av fremmede arter, styrke planarbeider og kartlegge natur. På samme måte som kommunene får støtte til å kutte utslipp, må kommunene få støtte fra staten til å bekjempe naturkrisen. Derfor foreslår vi 100 millioner mer enn regjeringen til Natursats – en

støtteordning etter modell fra Venstres initiativ. I tillegg går Venstre mot regjeringens storstilte satsing på kartlegging av havbunnsmineraler og foreslår

også kraftig reduksjon i tilskudd til bygging av skogsbilveier, gjødsling av skog og skogsdrift i vanskelig terreng. Alle disse subsidiene bidrar til mindre natur og naturmangfold.

Tabell 4

Venstres natursatsing	Mill. kr
Frivillig vern av skog og ivaretagelse av naturskog m.m.	525,0
Klima- og skogsatsningen	250,0
Styrke Natursats	100,0
Oppryddingstiltak i forurenset sjøbunn	100,0
Statlige vannmiljøtiltak og vassdragsrestaurering	90,0
Tiltak for pollinerende insekter, truede naturtyper og arter, samt tiltak mot fremmedarter	75,0
Oslofjorden og andre sårbare områder	50,0
Tiltak i verneområder, kulturlandskap og naturrestaurering	50,0
Tiltak mot marin forurensning	35,0
Restaurering av tareskog og blå skog	30,0
Tilskudd til vannmiljøtiltak, kalking, anadrom laksefisk og bekjempelse av pukcellaks	30,0
Stiftelsen nasjonalt villaksene	10,0
Prioriterte tiltak for villrein	10,0
Diverse mindre tiltak	20,0
Tiltak for naturen	1 375,0

En ny næringspolitikk for omstilling, vekst og nyskaping

Det haster med å omstille Norge fra fortidas oljeøkonomi til framtidens fornybare, sirkulære og grønne økonomi. Grønn omstilling handler om mye mer enn å bygge «grønne industrilokomotiver» som batterifabrikker og havvindparker. Det handler om å dyrke fram et mangfold av nye bedrifter og vekstnæringer som både er bærekraftige og har potensiale til å skape lønnsomme arbeidsplasser og økte eksportinntekter.

Venstres viktigste bidrag for grønn omstilling og nyskaping i vårt alternative statsbudsjett - og der vi skiller oss mest fra dagens regjering - er skatte- og avgiftspolitikken. Vi vil gi næringslivet rammevilkår som gjør det mulig å investere i ny teknologi og framtidens arbeidsplasser, blant redusere formueskatten på å eie bedrifter, droppe regjeringens exit-skatt og bruke skattesystemet for å sikre kompetent arbeidskraft. Derfor foreslår vi lettelser for norsk næringsliv og for norske bedriftseiere på over 10 mrd. kroner.

I tillegg styrker vi viktige verktøy for grønn omstilling som Miljøteknologiordningen, Enova og Katapultordningen (test-infrastruktur for bl.a. Grønn skipsfart og helseteknologi), en betydelig satsing på forskning og på studieplasser innen IT- og teknologifag som etterspørres spesielt i

næringslivet og vi stryker innsatsen på digitaliseringsområdet med økte bevilgninger til bredbåndsutbygging, KI-satsing og støtte til norske bedrifter som deltar i viktige EU-program. I sum foreslår vi økte bevilgninger på om lag 4 mrd. kroner.

Regjeringens nylig fremlagte gründermelding er et av tidens næringspolitiske mageplask. Meldingen inneholder så godt som ingen ny politikk eller tiltak, i stedet resirkuleres noen gamle løfter og det er en rekke ting som skal «vurderes», «utredes», «videreutvikles» etc. Venstre har lagt fram vår egen «gründermelding» i form av et representantforslag med **50 konkrete tiltak for faktisk å gjøre Norge til verdens beste land å starte og drive bedrift i**, som er til behandling i Stortinget i denne sesjonen. Mange av forslagene følges opp med konkrete forslag til bevilgninger og lovendringer i Venstres alternative statsbudsjett.

Tabell 5

Skattelette for norske bedrifter og eiere	Påløpt mill. kroner. Røde, negative tall = skattelette
Redusert utbytteskatt tilsvarende en prosentenhet (redu- sert oppjusteringsfaktor fra 1,72 til 1,67)	-1 280,0
Heve innslagspunkt i formuesskatt fra 1,76 til 2 mill. kroner.	-1 600,0
Redusert formuesskatt på "arbeidende kapital". Verdsettelse på aksjer, næringseiendom og driftsmidler reduseres til 55 pst. (fra hhv. 80 og 70 pst)	-6 770,0
Sum endringer i utbytte- og formuesskatt	-9 650,0
Ikke støtte til regjeringens forslag om exit-skatt	-100,0
Fritak for arbeidsgiveravgift i ett år for arbeidsgivere som ansetter en person med flyktningsstatus	-320,0
Bedre SkatteFunn-ordningen	-330,0
Innlemme Fintech-selskaper i opsjonsskatteordningen	-50,0
Sum andre endringer	- 800,0

Tabell 6

Nye og forsterkede virkemidler for omstilling og nyskaping	Mill. kr
Klyngeprogrammet og moderne klynger	78,0
Miljøteknologiordningen	76,2
Bionova (biogassprosjekter)	50,0
Statlig nasjonal medfinansieringsordning, EUs Hydrogenbank	200,0
Enova (punktutslippsprogram, grønne innovasjons- og industriprosjekt m.m.)	2 000,0
Katapultordningen	100,0
Risikoavlastning norsk eksport til Ukraina	500,0
Raskere godkjenning av utenlandsk utdanning og yrkeskvalifikasjoner	5,0
1.000 nye IKT-studieplasser	69,0
500 nye studieplasser realfagsprogram	35,3
Helseteknologiordningen	28,5
Prøveproduksjon/kartlegging Fensfeltet (sjeldne mineraler)	40,0
Næringsrettet forskning. 100 mill. øremerkes tidligfase teknologi-overføring og flere nærings-pHd-stillinger	200,0
Grunnbevilgning teknisk-industrielle institutter	50,0
Nytt forskningssenter for næringsrettet digitalisering	50,0
Medfinansieringsordning for KI-prosjekter i offentlig sektor (inkl. kommunesektoren)	100,0
Bredbåndsutbygging i distriktene	165,0
Statlig medfinansieringsordning, DIGITAL	30,0
Økt lærlingetilskudd	249,0
Sum omstilling, nyskaping og innovasjon	4 026,0

Tabell 7

Forbedringer for gründere, oppstartsselskap og selvstendig næringsdrivende	Mill. kr
Heve grensen for fradrag for pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende	21,0
Utvide ordningen med aksjesparekonto til også å inkludere unoterte aksjer	150,0
La selvstendig næringsdrivende beholde opptjente rettigheter til dagpenger i inntil to år	190,0
Forbedret, sykkelønnsordning, selvstendig næringsdrivende. 100 pst komp (etter dag 17.) første seks måneder.	158,0
Videreføre StartOff-ordningen. Program for innovative offentlige anskaffelser, spesielt rettet mot oppstartsselskaper. Avviklet av regjeringen i 2023.	7,5
Brønnøysundregistrene, utvidet åpningstid og veiledningstjeneste for gründere	25,0
Nasjonale følgemidler, romvirksomhet (øremerkes mindre aktører)	25,0
Investinor. Tidligfasekapital	200,0
Etablererkurs og veiledningstjeneste for ukrainske flyktninger om å starte og drive egen bedrift i Norge.	10,0
Opprette et sosialt investeringsfond etter dansk modell	50,0
Sum gründer og selvstendig næringsdrivende	836,5

Mer til de som trenger det mest

Den mest grunnleggende urettferdigheten i samfunnet er at alle barn ikke har like muligheter når de vokser opp. Derfor er det viktig at storsamfunnet gjør sitt ytterste for at alle barn får en trygg oppvekst uten fattigdom, og med frihet til å bli den de vil.

Andelen barn som vokser opp i familiefattigdom, har økt fra 7 pst. til over 11 pst. i løpet av de siste 20 årene. Til tross for en godt utbygd velferdsstat og gratis utdanning, er det likevel slik at barn i lavinntektsfamilier har fått mindre sosial mobilitet. Det betyr at effekten levekårsutfordringer har for barn, også følger de inn i voksenlivet. Økningen i andelen barn som lever i fattige familier, og effekten fattigdom har på barns livsmuligheter, er etter Venstre syn et kraftig signal på at vi ikke gjør nok for å sørge for å løfte flere familier ut av fattigdom.

Konsekvensene av å vokse opp med levekårsstress er alvorlige. Rapporten *En barndom for livet* (2023), utarbeidet av Ekspertgruppen om barn i fattige familier, viser nettopp at barn som vokser opp i familier som opplever fattigdom, får færre muligheter enn andre, og utfordringene følger barna gjennom livet. En oppvekst i vedvarende lavinntekt kan resultere i lavere deltakelse i

barnehage og fritidsaktiviteter, dårligere boforhold, svakere skoleresultater, mindre utdanning og dårligere helse. Vi kan ikke akseptere at barn blir stående utenfor fellesskapet.

Regjeringens egen ekspertgruppe om barn i fattige familier har lagt fram en rekke gode forslag for å motvirke fattigdom i barnefamilier, hvor det viktigste og mest effektive er å øke, men skattlegge barnetrygden. I vårt alternative budsjett for 2025 følger Venstre opp en rekke av forslagene fra ekspertgruppen og vi har utviklet vår egen modell for å øke og skattlegge barnetrygden som skiller seg fra ekspertgruppen på flere områder (se egen omtale på de neste sidene).

Venstre foreslår vi en rekke målrettede tiltak som i sum vil føre til at færre barn vokser opp i fattige familier. I tillegg til å styrke flere målrettede tilskudds- og støtteordninger foreslår vi en kraftfull satsing på oppfølging og forebygging av utsatte barn og unge gjennom skole, barnevern og kriminalomsorg. I sum foreslår Venstre en styrket satsing på over 5 mrd. kroner i 2025.

Tabell 8

Tiltak for å bidra til at færre barn vokser opp i fattigdom	Mill. kr
Økt barnetrygd (ut over provenynøytral omlegging ved skattlegging)	2 000,0
Tiltakspakke for barn og unges deltakelse i idretts- og fritidsaktivitet	100,0
Foreldrestøttende tiltak og avlastningstilbud for enslige forsørgere	20,0
Sommerskole	100,0
Tiltak mot fravær og frafall i grunnskole og vgs.	550,0
Forebygging og oppfølging, barne- og ungdomskriminalitet	280,0
Gratis fulltidsplass i barnehage for alle som faller inn under ordningen med 20 timer gratis kjernetid i barnehage, gjeldende fra 1. august 2025.	236,0
Økte veiledende sosialhjelpssatser for barnefamilier med 20 pst	340,0
Løpende barnehageopptak (rett til plass utvides til å gjelde barn født i desember og januar).	1 046,0
Økt kontaktlærertid (bedre oppfølging)	846,0
Diverse tiltak innen rus, psykiatri og barnevern mv	250,0
Matsentraler	6,5
Sosialt investeringsfond	50,0
Momsfritak på frukt og grønt	
Økt frikortgrenser, redusert inntektsskatt, nytt skattefradrag for enslige forsørgere m.m.	
Øke Husbankens låneramme (særlig Startlånsordningen)	
Sum fattigdomstiltak (ut over endringer i skatte- og avgiftssystemet)	5 824,5

Øke og skattlegge barnetrygden

Den mest effektive måten å bekjempe fattigdom i barnefamilier på er å øke og skattlegge barnetrygden. Det er ikke bare Venstres påstand, men også den klare anbefalingen fra [ekspertgruppen om barn i fattige familier](#), som la fra sin rapport i 2023.

Vi mener likevel at ekspertgruppens modell har noen svakheter, bl.a. at effekten av å fjerne foreldrefradraget slår svært negativt for familier med små barn, og at inntektsgrensen for når omleggingen slår «negativt» ut må heves. I Ekspertutvalgets modell – gitt regjeringens forslag til skattesystem – slår dette inn på inntekter rundt 700 000 kroner, og det har en enda større effekt på enslige forsørgerne enn for toforsørger-familier. F.eks. vil en enslig forsørger med to barn kunne sitte igjen med 10 000 kroner mindre per år, med en slik modell for omlegging.

Venstre har derfor laget en egen modell for økning og skattlegging av barnetrygden basert på følgende hovedkomponenter.

1. Lik barnetrygd for alle barn uavhengig av alder (slik det er fra 1.9. i år)
2. At inntektspåslaget (barnetrygden) deles likt der det er delt omsorg slik at det ikke er mulig med skatte-tilpasning.
3. Dagens nivå på barnetrygd økes med 2 mrd. kroner, tilsvarende en økning på 150 kroner per måned, eller 1 800 kroner per år.
4. Foreldrefradraget videreføres som foreslått av regjeringen.
5. Det foreslås endringer i fribeløp, minstefradrag, personfradrag, trinnskatt og trygdeavgift som medfører en samlet lettelse på ca. 6 mrd. kroner, men som gjelder for alle uavhengig av barn, for spesielt å justere effekten av skattlegging av barnetrygd for «vanlige» inntekter.
6. Gjeninnføre et moderat særfradrag for enslige forsørger i skattesystemet på 20 000 kroner for første barn og 25 000 kroner for påfølgende barn, men samtidig redusere den utvidede barnetrygden for enslige forsørger tilsvarende verdien av et skattefradrag på 20 000 kroner (4 400 kroner) per barn slik at omleggingen kun medfører moderate kostnader.

Før skattlegging vil denne modellen gi følgende endringer i satser i barnetrygden for 2025:

Tabell 9

Kategori	2024-beløp	Nytt beløp *	Endring per barn
Alle barn (0-18)	21 192	34 967	13 775
Utvidet (enslige forsørgere) (inkl. ordinær barnetrygd og justert for nytt særfradrag).	51 384 46 984	77 524	30 540
Beløp i parentes er uten særfradrag.	(51 384)		

* Nytt beløp er beregnet ut fra svar på Venstres budsjettspørsmål nummer 48.

Etter skatt vil det gitt forutsetningen over gi følgende utslag:

1. Toforsørgerfamilier

Eksempel 1.1: Toforsørgerfamilie med ett barn. Økt skattbar inntekt per skattyter = 17 483 kroner (34 967/2). Økt barnetrygd = 6 887,5 kroner (13 775/2)

Tabell 10

Inntekt	Barnetrygd (skattbar)	Økt barnetrygd	Økt skatt	Netto endring
0	17 483	6 887	0	6 887
100 000	17 483	6 887	-88	6 975
200 000	17 483	6 887	2 654	4 233
300 000	17 483	6 887	2 951	3 937
400 000	17 483	6 887	2 982	3 905
500 000	17 483	6 887	2 882	4 005
600 000	17 483	6 887	2 782	4 105
700 000	17 483	6 887	4 541	2 347
800 000	17 483	6 887	5 241	1 647
900 000	17 483	6 887	5 941	947
1 000 000	17 483	6 887	7 800	-912
1 100 000	17 483	6 887	8 800	-1 912
1 250 000	17 483	6 887	10 300	-3 412
1 500 000	17 483	6 887	11 907	-5 020
1 750 000	17 483	6 887	11 907	-5 020
2 000 000	17 483	6 887	11 915	-5 027

Eksempel 1.2: Toforsørgerfamilie med to barn. Økt skattbar inntekt per skattyter = 34 967 kroner (69 934/2). Økt barnetrygd = 13 775 kroner (27 550/2)

Tabell 11

Inntekt	Barnetrygd (skattbar)	Økt barnetrygd	Økt skatt	Netto endring
0	34 967	13 775	0	13 775
100 000	34 967	13 775	2 492	11 283
200 000	34 967	13 775	7 979	5 796
300 000	34 967	13 775	8 825	4 950
400 000	34 967	13 775	8 857	4 918
500 000	34 967	13 775	8 757	5 018
600 000	34 967	13 775	8 657	5 118
700 000	34 967	13 775	12 251	1 524
800 000	34 967	13 775	12 951	824
900 000	34 967	13 775	13 815	-40
1 000 000	34 967	13 775	16 087	-2 312
1 100 000	34 967	13 775	17 087	-3 312
1 250 000	34 967	13 775	18 587	-4 812
1 500 000	34 967	13 775	20 194	-6 419
1 750 000	34 967	13 775	20 194	-6 419
2 000 000	34 967	13 775	20 202	-6 427

2. Enslige forsørgere

Eksempel 2.1: Enslig forsørger med ett barn. Økt skattbar inntekt = 77 254 kroner.
Økt barnetrygd = 30 540 kroner.

Tabell 12

Inntekt	Barnetrygd (skattbar)	Økt barnetrygd	Økt skatt	Netto endring
0	77 254	30 540	0	30 540
100 000	77 254	30 540	13 064	17 477
200 000	77 254	30 540	16 730	13 810
300 000	77 254	30 540	18 634	11 906
400 000	77 254	30 540	18 665	11 875
500 000	77 254	30 540	18 565	11 975
600 000	77 254	30 540	18 465	12 075
700 000	77 254	30 540	26 500	4 040
800 000	77 254	30 540	27 200	3 340
900 000	77 254	30 540	29 459	1 081
1 000 000	77 254	30 540	31 731	-1 191
1 100 000	77 254	30 540	32 731	-2 191
1 250 000	77 254	30 540	34 231	-3 691
1 500 000	77 254	30 540	35 838	-5 298
1 750 000	77 254	30 540	35 838	-5 298
2 000 000	77 254	30 540	35 846	-5 306

Eksempel 2.2: Enslig forsørger med to barn. Økt skattbar inntekt = 154 508 kroner.
Økt barnetrygd = 61 080 kroner.

Tabell 13

Inntekt	Barnetrygd (skattbar)	Økt barnetrygd	Økt skatt	Netto endring
0	154 508	61 080	7 465	53 616
100 000	154 508	61 080	19 698	41 382
200 000	154 508	61 080	36 474	24 606
300 000	154 508	61 080	39 091	21 989
400 000	154 508	61 080	39 122	21 958
500 000	154 508	61 080	39 022	22 058
600 000	154 508	61 080	44 945	16 135
700 000	154 508	61 080	55 069	6 011
800 000	154 508	61 080	56 577	4 503
900 000	154 508	61 080	60 577	503
1 000 000	154 508	61 080	62 849	-1 769
1 100 000	154 508	61 080	63 849	-2 769
1 250 000	154 508	61 080	65 349	-4 269
1 500 000	154 508	61 080	66 957	-5 877
1 750 000	154 508	61 080	66 957	-5 877
2 000 000	154 508	61 080	66 965	-5 885

For ulike familier vil endringen kunne slå ut som følger (sammenlignet med regjeringens forslag til barnetrygd og skatt på lønnsinntekt):

Tabell 14

Eksempelfamilie	Endring ny modell vs. gjeldende system
Familie med ett barn. En lønnsinntekt på 400 000 kroner og en lønnsinntekt på 600 000 kroner.	+ 8 010
Familie med to barn. En lønnsinntekt på 400 000 kroner og en lønnsinntekt på 600 000 kroner.	+ 10 036
Familie med to barn. En lønnsinntekt på 700 000 kroner og en lønnsinntekt på 1 000 000 kroner.	- 788
Enslig forsørger med ett barn. Inntekt 700 000 kroner.	+ 4 040
Enslig forsørger med to barn. Inntekt 700 000 kroner.	+ 6 011
Enslig forsørger med to barn. Inntekt 1 000 000 kroner.	- 1 769

Kunnskap

Mange av de langsiktige utfordringene Norge møter i årene som kommer, løser vi gjennom å investere mer i kunnskap. I vårt alternative statsbudsjett for 2025 prioriterer Venstre å løse de viktigste utfordringene i skolen og vi prioriterer i tillegg et løft for studenter, forskning og høyere utdanning. Venstre foreslår bl.a. en egen tiltakspakke for å redusere fraværet i grunnskolen og frafallet i videregående opplæring.

Vi ønsker at lærerne får mer tid til elevene sine og flere kvalifiserte voksne i barnehagene. Derfor prioriterer Venstre både mer tid til kontaktlærerne i grunnskolen og økt bemanning i barnehagene. Det er også en investering i å gi alle barn og unge like muligheter. Mer tid for kontaktlærere og ansatte i barnehager, gir mindre utenforskap, fravær og frafall.

Venstre foreslår et milliardløft for forskning og universitets- og høyskolesektoren (UH), og en betydelig forbedring av økonomi og velferdsløsninger for studenter.

Trygg og fleksibel barnehage med økt bemanning

Barnehagen skal være en trygg arena for lek og læring der barn får frihet til å leke, lære og utvikle seg. For foreldre er det viktig med forutsigbar tilgang på en barnehageplass. Som konsekvens av dagens ordning, må mange foreldre ta ut ulønnet permisjon i påvente av barnehageplass. For å sikre foreldre mer

frihet og fleksibilitet vil Venstre gradvis å utvide ordningen med løpende barnehageopptak, og setter av 1 mrd. kroner i vårt budsjettforslag til å utvide «garantien» til barnehageplass etter fylte ett år til også å gjelde for barn født i desember og januar. Kapasiteten må bygges opp over tid, og dette er første del av en innfasing mot løpende barnehageopptak.

Reduksjon i barnehagepris i 2024 har ført til større etterspørsel etter plasser. For mange barnehager er det en stor utfordring å få tak i nok kvalifisert personell, og mange kommuner opplever også at konsekvensene av prisreduksjonen ikke er tilstrekkelig finansiert. Konsekvensen er at mange foreldre har opplevd stengte barnehager som følge av bemanningsutfordringer. Venstre støttet prisreduksjon fra 3 000 kroner til 2 000 kroner i fjor, men ser at det har medført noen konsekvenser vi ikke var klar over. Vi foreslår derfor at maksimal barnehagepris økes til 2 500 kroner i 2025, men samtidig at merinntektene øremerkes til flere ansatte i barnehagene. Det gir anslagsvis 2.000 flere ansatte i 2025.

Alle barn skal ha mulighet til å gå i barnehagen. Derfor foreslår Venstre gratis heldagsplass i barnehage for lavinntektsfamilier som i dag har rett på gratis kjernetid. Denne gruppen har hatt liten eller ingen glede av prisreduksjonen fra 3 000 til 2 000 kroner.

Tabell 15

Gratis fulltidsplass i barnehage for alle som faller inn under ordningen med 20 timer gratis kjernetid i barnehage, gjeldende fra 1. august 2025.	236,0
Løpende barnehageopptak (rett til plass utvides til å gjelde barn født i desember og januar).	1 046,0
Økt bemanning i barnehagene. ca. 2.000 flere ansatte	1 400,0
Økt maksimalpris i barnehagene til 2.500 kroner per måned (økte inntekter øremerkes til flere ansatte)	-1 396,0
Sum barnehage	1 286,0

En skole der flere fullfører

Skolen må sikre at alle har et godt utgangspunkt for å delta i samfunnet og arbeidslivet. Da må opplæringen være tilpasset elevene og skolen må motivere til læring. Venstre legger frem en rekke forslag for å styrke skolen. For å motarbeide den bekymringsfulle fraværsutviklingen i grunnskolen foreslår Venstre nå en tiltakspakke for å redusere fraværet. Vi styrker også arbeidet med å bekjempe frafallet fra videregående opplæring.

Læreren er en av de viktigste innsatsfaktorene i barns opplæring. Venstre mener det er viktig at lærerne har mer tid til elevene. Derfor foreslår vi en økt satsing på kontaktlærer som på årsbasis vil bety over 2 mrd. kroner, slik at alle kontaktlærere i grunnskolen kan frigjøre minst én ekstra skoletime per uke, i tillegg til den ene timen de i dag har, til oppfølging av sine elever. Videre ønsker vi å utvide ordningen med sommerskole slik at flere barn kan få tilbud om dette og styrke svømmeopplæring i skolene og barnehagene.

Tabell 16

En skoletime ekstra kontaktlærertid per uke for alle lærere 1.-10. trinn fra skolestart høsten 2025.	846,0
Tiltakspakke for å redusere fraværet i grunnskolen	250,0
Tiltak mot fravær/fracfall videregående skole	300,0
Sommerskole	100,0
Div. andre tiltak i skolen (seksualundervisning, realfag og svømmeopplæring mv.)	64,0
Sum skole	1 560,0

En bedret studenthverdag

Et sentralt mål for Venstre i kunnskapssektoren er å tilrettelegge for forskning og høyere utdanning. For studentene vil Venstre øke studiestøtten for alle studenter til 1,35 ganger folketrygdens grunnbeløp (G). Dette er første del av en opptrapping til 1,5

G som skal sikre at alle har mulighet til å ta høyere utdanning. Venstre ønsker også å gjeninnføre gratisprinsippet i høyere utdanning, også for studenter fra utenfor EØS og gå mot regjeringens forslag til å omgjøre konverteringsordningen (studielån som omgjøres til stipend).

Tabell 17

Økt studiestøtte til 1,35G (opptrapping mot 1,5G)	318,9
Ikke støtte regjeringens endringer i konverteringsordningen	175,0
Innføre 12 mnd. studiestøtte for studenter med barn (først budsjetteffekt i 2026)	0,0
Avvikle ordningen med studieavgift for studenter utenfor EØS og Sveits	80,7
Raskere godkjenning av utenlandsk utdanning og yrkeskvalifikasjoner	5,0
Ikke innføre gebyr for gjentak av beståtte eksamener	22,3
Studentvelferd	25,0
Økt tilskudd til studentboliger (opptrapping)	18,7
Økt frikortgrense til 125 000 kroner	437,0
Sum studenter	1 082,6

Forskning og høyere utdanning må ikke bli en salderingspost

For å ta Norge framover trenger vi både økt tilgang på utdanning og en fortsatt satsing på forskning i samarbeid med forskningsmiljøer i våre naboland. En sterk kunnskapssektor er viktig for å omstille samfunnet og bygge arbeidsplassene for fremtiden.

Venstre mener det er rimelig uforståelig at regjeringens eneste reelle kutt i forslaget til statsbudsjett for 2025 er i UH-sektoren, både gjennom basisbevilgninger, den samlede

forskningsinnsatsen og utfasing av studieplasser. For UH-sektoren innebærer forslag til statsbudsjett en realnedgang på 1,3 prosent. Hele 27 av 35 private og statlige universiteter og høyskoler får realnedgang i budsjettet for 2025. Dette er stikk i strid med regjeringsplattformen hvor det heter at regjeringen vil «auke basisfinansieringa for universiteter og høyskoler».

Venstre vil gå i motsatt retning. Vi foreslår derfor både å opprette flere studieplasser, stryke basisfinansieringen av høyskoler og universitet og

et betydelig løft for forskning, samtidig som vi omprioriterer fra forskning knyttet til petroleumssektoren til forskning på nye klima- og energivennlige løsninger. I sum medfører

Venstres forslag en styrket innsats for forskning og høyere utdanning på om lag 1,5 mrd. kroner mer enn regjeringens forslag.

Tabell 18

Strategiske forskningsprioriteringer	125,0
Langsiktig, grunnleggende forskning	125,0
Grunnbevilgning samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutt (inkl. nytt forskningsssenter for næringsrettet digitalisering)	100,0
Næringsrettet forskning	200,0
Grunnbevilgning teknisk-industrielle forskningsinstitutt	50,0
Juridisk forskning	10,0
Havforskningsinstituttet	50,0
Forskning, dyrevelferd og økologisk produksjon	10,0
Forskning, klimavennlig teknologi (CCS, hydrogen, fornybar energi)	50,0
Forskning, kvinnehelse	30,0
Forskning, miljøvennlig samferdsel	50,0
Styrket SkatteFunn-ordning	330,0
Redusert petroleumsforskning	-265,9
Sum forskning	864,1

Økt basisfinansiering UT-sektoren	350,0
Miljøovervåkingssystemet COAT (UiT)	20,0
1 548 nye studieplasser (1 000 IKT, 500 realfag, 48 psykologi)	109,2
Raskere saksbehandling, akkreditering av studietilbud (NOKUT)	5,0
Runde miljøsenter	5,0
Grieg-akademiet (UiB)	10,0
Reversere regjeringens forslag om å innføre gebyr for gjentak av beståtte eksamener	22,3
Avvikle ordningen med studieavgift for studenter utenfor EØS og Sveits	80,7
Sum UH-sektoren (eksl. forskning)	602,2

Økt støtte til Ukraina

Ukrainas frihetskamp er også vår kamp. Ukrainere kjemper ikke bare for sin egen selvstendighet, men også for våre felles verdier og det liberale demokratiet. En russisk seier vil bety en farligere verden og et mer ustabilt Europa. Derfor er den viktigste investeringen i vår egen sikkerhet å sørge for at Ukraina vinner krigen.

Venstre mener Ukraina-støtten i regjeringens forslag til statsbudsjettet i 2025 er altfor lav. Derfor foreslår vi å øke den militære støtten med 10 milliarder kroner, som går til å finansiere Ukrainas forsvarsindustri. Dette gjør vi innenfor den samme oljepen-gebruken som regjeringen legger opp til, for å vise at det er mulig å prioritere det viktigste først.

Vi viser videre til [vårt initiativ](#) til de øvrige partiene på Stortinget om å ha en egen felles forhandling, på siden av den ordinære budsjettprosessen og forhandlingene mellom regjeringspartiene og SV, om hvilken økonomisk støtte Norge skal gi til Ukraina i 2025. Vi mener at regjeringens og SVs forslag om å bevilge 15 mrd. kroner i 2025, er altfor lite og for passivt.

I tillegg til de 10 mrd. kroner i økt støtte som Venstre foreslår bevilget gjennom omprioriteringer innenfor den samme oljepen-gebruken som regjeringen legger opp til, vil Venstre i de

kommende forhandlingene foreslå et ekstraordinært uttak av Statens pensjonsfond utland (SPU) på 30 mrd. kroner som gis direkte til våpenproduksjon og militær kapasitetsøkning i Ukraina.

Situasjonen i Ukraina er uholdbar og forverres dag for dag. Venstre mener at Norge må gjøre mye mer enn det vi gjør i dag. Norge ta en lederrolle for å få til den industrielle mobiliseringen for produksjon av våpen og militært utstyr som Ukraina trenger for å vinne krigen. I tillegg er situasjonen ytterligere forverret som følge av opprustning på russisk side ved hjelp av betydelige nord-koreanske styrker og økt usikkerhet etter presidentvalget i USA og et mulig valg av den Ukraina-kritiske Marco Rubio som ny amerikansk utenriksminister.

I tillegg til de reelle behovene rede-gjort for over, kan et slik uttak som Venstre foreslår også rent økonomisk og fiskalt begrunnes med at verdien av SPU per i dag (onsdag 13. november) er om lag 1 150 mrd. kroner høyere enn hva regjeringen har lagt til grunn at fondsverdien skal være 1.1.2025.

Dersom vi fortsatt legger regjeringens uttaksprosent på 2,5 til grunn, vil et uttak av dagens fondsverdi medføre temmelig nøyaktig 30 mrd. kroner mer enn regjeringens forslag, justert

for tillegg 1. Et slikt ekstraordinært uttak vil ikke føre til økt press i norsk økonomi, og vil heller ikke være varig økte utgifter og dermed heller ikke medføre en langsiktig økonomisk utfordring.

Dersom ikke forhandlingene med regjeringspartiene og de øvrige partiene på Stortinget fører frem, vil Venstre legge inn et slikt forslag i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2025, som en del av vårt samlede opplegg. Støtten til Ukraina vil med våre forslag, kunne bli på 55 mrd. kroner i 2025. Vi mener også at det bør være det nye gulvet i Nansen-programmet de kommende tre årene.

Venstre ønsker i tillegg en betydelig merbevilgning ut over de 5 mrd. kroner som regjeringen har varslet i forbindelse med behandlingen av nysalderingen for 2024-budsjettet i desember.

I behandlingen vil Venstre foreslå at dette beløpet økes til 50 mrd. kroner og utelukkende brukes til å øke Ukrainas våpenproduksjon og militære kapasiteter.

I sum vil Venstre foreslå å styrke innsatsen i Ukraina med 105 mrd. kroner i 2024 og 2025 (inkl. regjeringens forslag til bevilgninger på 15 mrd.

kroner til Nansen-programmet i 2025). I tillegg til økt militær støtte til Ukraina registrer vi at det er stor interesse og vilje i det norske næringslivet for å bidra til gjenoppbyggingen av Ukraina etter at krigen er over, og en stor vilje til å investere i Ukraina på tross av den pågående krigen.

Det er imidlertid en stor økonomisk risiko forbundet med slike investeringer. For å avlaste og hjelpe norsk næringsliv i Ukraina foreslår Venstre at det opprettes en risikoavlastningsordning for norsk eksport til Ukraina på 500 mill. kroner og vi foreslår også at Innovasjon Norge oppretter et nytt kontor i Kyiv. I tillegg foreslår Venstre at Innovasjon Norge lager etablererkurs og styrker veiledningstjeneste rettet mot ukrainske flyktninger om å starte og drive egen bedrift i Norge.

Internasjonal solidaritet og ansvar

I en mer urolig verden med økende fattigdom og sult, og en altomfattende klima- og miljøkrise, må Norge ta internasjonalt ansvar. Vi har både en moralsk plikt og egeninteresse i å kjempe for en verden med mindre klimaendringer, fattigdom og nød. På tross av lovnader i regjeringsplattformen om det motsatte, velger regjeringen og regjeringspartiene nok en gang å foreslå et bistandsbudsjett som er langt under 1 pst. av Norges bruttonasjonalinntekt (BNI).

Venstre mener at Norge har en moralsk forpliktelse til å stille opp for de som trenger vår hjelp og foreslår å øke bistandsbudsjettet med 4,2 mrd. kroner, slik at vi når målet om å bruke 1 pst. av BNI på bistand.

Venstre vil at utviklingspolitikken skal ha fattigdomsreduksjon som fremste mål. Derfor er global utdanning en av våre viktigste satsinger, fordi veien ut av fattigdom starter med en god skolegang. Vi prioriterer også å øke støtten til global helse, hvor Norge bør spille en lederrolle. Venstre øker også kjernestøtten med en halv milliard kroner til Verdensbankens fond for de fattigste (IDA), som har vist seg å være en av de mest effektive katalysatorene for bistand. Her blir hver krone mobilisert til fire kroner i fattigdomsbekjempelse til land sør for Sahara. Denne økningen bør følges

opp i neste påfylling av IDA som avgjøres i høst.

Venstre prioriterer også å øke den globale klimainnsatsen betraktelig. Derfor øker vi finansieringen til Klimainvesteringsfondet med 1,35 mrd. kroner. Fondet, som er en av de mest effektive verktøyene i klimapolitikken, bør oppskaleres videre i fremtidige budsjett. Vi prioriterer også å øke støtten til klima- og skogsatsingen, som har gitt store utslippskutt de siste årene.

Tabell 19

Verdens matvareprogram	100,0
FN og globale utfordringer	60,0
Menneskerettigheter	70,0
Flyktninger og internt fordrevne	320,0
Bærekraftige løsninger og vertsamfunn	290,0
Regionbevilgning til Afrika	300,0
Global helse	500,0
FNs aidsprogram	60,0
Global utdanning	800,0
Klimainvesteringsfondet	1 350,0
Klima- og skoginitiativet	250,0
Sivilt samfunn	300,0
FNs barnefond	150,0
Verdensbankens fond for de fattigste (IDA)	500,0
2 000 kvoteflyktninger (ODA-godkjente inntekter)	31,1
Småskala jordbruk	-500,0
Tapsavsetning garantiordning	-375,0
Sum økt bistand	4 206,1

En forebyggende helsepolitikk

Venstre ønsker en helsepolitikk som sikrer at alle får tilgang til nødvendige helsetjenester uavhengig av økonomiske forutsetninger. For å gi flere et langt og selvstendig liv, må innsatsen rettes mot forebygging både innen psykisk og fysisk helse. Det krever at vi tenker helse i det meste vi driver med, og fremmer et mangfold av helsetjenester innen offentlig, ideell og privat sektor. Helsevesenet må forbedre seg på fremtidens utfordringer og det mener Venstre at gjøres best i et godt samarbeid med privat- og ideell sektor, samt ved å satse på teknologi og innovasjon i helsesektoren.

Psykisk helse og rusomsorg

Psykisk helse er grunnleggende for livskvalitet og gir mennesker muligheten til å delta aktivt i samfunnet og i egne liv. Et godt psykisk helsetilbud som både jobber forebyggende og aktivt er viktig for Venstre. For å styrke det psykiske helsetilbudet vil Venstre prioritere psykisk helse i skolen, bedre tilbud innen kommunal psykisk helse og overdoseforebygging. Vi satser på å støtte både brukere og pårørende som er berørt av psykisk helse, rus og vold, samt lavterskeltilbud innen rusomsorg i kommunene.

Venstre slår fast at retten til hjelp, heller enn straff, er det eneste som virker. Vi foreslår et statlig tilskudd

til etablering av et nytt brukerrom som en trygg arena for rusavhengige. Venstre har troen på et godt samarbeid med private og ideelle der staten ikke strekker til. Vi ønsker derfor også å videreføre samarbeidet med private aktører innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling i Helse Sør-Øst.

Kvinnehelse

Kvinner får systematisk dårligere helsehjelp enn menn. Det gjør at svært mange kvinner og deres nærmeste har dårligere livskvalitet enn de burde ha. Venstre vil ha en egen stortingsmelding om kvinnehelse, og vi vil allerede i 2024 styrke satsingen på kvinnehelse i statsbudsjettet. Derfor foreslår vi blant annet å sette av midler til å starte et eget forskningsprogram på kvinnehelse, og å lovfeste retten til hjemmebesøk av jordmor etter fødsel og bevilge penger til flere jordmødre ute i kommunene. Venstre foreslår også å øke tilskuddene til Ammehjelpen, arbeid med veiledning og støtte ved abort og støtten til andre frivillige organisasjoner som arbeider for kvinners helse.

Tabell 20

Psykisk helsehjelp, unge på Svalbard	10,0
Psykisk helsehjelp i fengsel	30,0
Psykiatrigrupper, politi og domstoler	10,0
Psykisk helse i skolen	20,0
Psykisk helse i kommunene	40,0
Studentvelferd (inkl. psykisk helsehjelp)	25,0
Fontenehus	5,0
ROS (Rådgivende organisasjon for spiseforstyrrelser)	1,0
Tiltak for forebygging av selvmord og selvskading	5,0
Tannhelsetjeneste for pasienter med psykiske plager og ACT/FACT	10,0
Brukere og pårørende psykisk helse, rus og vold	20,0
Videreføre avtaler med private aktører til tverrfaglig spesialisert rusbehandling i Helse Sør-Øst	0,0
Lavterskeltilbud rus i kommunene	20,0
Nytt brukerrom i Oslo	20,0
Overdoseforebygging	5,0
Sum psykisk helse og rus	221,0

Tabell 21

Forskning på kvinnehelse	30,0
Mammografiprogrammet	1,0
Endometrioseforeningen	2,0
Kvinnehelsehus	20,0
Tilbud om 1 time fysioterapi for alle kvinner etter fødsel	20,0
Ammehjelpen	1,3
Fødeavdeling, Alta	10,0
Foreldrestøttende tiltak som Home-Start	15,0
Avlastningstilbud for enslige forsørgere	5,0
Sum kvinnehelse	104,3

Kreative næringer og et mangfoldig kulturliv

Et liberalt samfunn legger til rette for alle yringsformer. Venstre vil ha sterke kulturinstitusjoner og et fritt kulturliv som blomstrer. Kultursektoren har et stort potensial for utvikling. For Venstre er det viktig å satse på utvikling av kulturell og kreativ næring og å styrke eksporten av norsk kultur for å nå nye markeder. Det vil gis oss et nyskapende og bærekraftig kulturliv og gi norske kulturaktører muligheten til å både gi og hente internasjonale impulser. Derfor foreslår vi å styrke ordninger som legger til rette for profilering av kultur-Norge i utlandet.

Det er sterk etterspørsel etter norske kunst- og kulturuttrykk. De siste tiårene har norsk kunst- og kulturliv blitt mer internasjonalt orientert og stadig flere deltar på internasjonale arenaer, i prosjekter og samarbeid. Samtidig utgjør eksportinntektene en beskjeden andel av den samlede omsetningen for de norske kulturbransjene, sett opp mot våre nordiske naboland. Det er grunn til å tro at potensialet er betydelig større enn det som realiseres i dag, og det er store muligheter for det som kan formidles og selges digitalt eller i fysisk format, i nettbutikker, på strømmeplassformer eller i butikker og andre visnings- og utsalgssteder.

Dersom vi skal få til det nødvendige løftet for kreative næringer må virke-

middelapparatet samles, fornyes og forsterkes. Målet må være å bygge et styrket apparat som kan bidra til produksjon, distribusjon, internasjonal vekst, bedriftsutvikling og innovasjon. Dette må inkludere de etablerte feltene innenfor kreative næringssettinger som utøvende kunst, visuell kunst, musikk, litteratur, film, dataspill, tv, radio, trykte medium, arkitektur, design, reklame og kulturarv. Samtidig må man være åpen for nye kreative felt, særlig innenfor teknologi og bygging av immaterielle verdier.

Parallelt med å se på hvordan man kan tilpasse det eksisterende virkemiddelapparatet, bør det vurderes å opprette en egen organisasjon som har som hovedoppdrag og støtte næringskjeden for kulturelle og kreative næringer, med særlig oppmerksomhet på eksport. Dette kan være et selskap etter inspirasjon fra Innovasjon Norge, men som i mindre grad baserer støtte på innovasjonskriterier, men jobber strategisk med å støtte den kreative industrien, i samarbeid med sentrale aktører, relevante organisasjoner, utenriktjenesten og det eksisterende virkemiddelapparatet.

Det ligger et uforløst næringspotensial i filmindustriordningen. Vi gir filmindustriordningen et solid løft, som et første skritt mot å gjøre ordningen regelstyrt. Ordningen tiltrekker seg

flere internasjonale storproduksjoner til Norge. Den bidrar til å sysselsette norske filmskuespillere, regissører og manusforfattere, og andre yrker i filmbransjen, og den bidrar til å øke kompetanse og kunnskap i bransjen. I tillegg nyter hotell- og servicenæringen og andre lokale næringsaktører godt av ordningen, fordi produksjonene som kommer hit benytter seg av deres tjenester. Flere filmproduksjoner her til lands er også strålende norgesreklame og bra for den norske reiselivsbransjen.

Kunst- og kulturfeltet er preget av mange enkeltstående frilansere og

selvstendige næringsdrivende. Det er også viktig for utviklingen av næringen at flere får muligheter til å skaffe seg stabil inntekt og sosiale rettigheter. Det vil sikre større forutsigbarhet og sørge for at flere orker å stå lenger i kulturyrker. Derfor styrker vi blant annet Skuespiller- og dansealliansen (SKUDA), som sikrer dansere og skuespillere inntekter og rettigheter mellom eksterne tilsettingsforhold og oppdrag. Vi bevilger også midler til å realisere en Musikerallianse, etter modell fra SKUDA. Vi styrker også ordningen med utstillingshonorar.

Tabell 22

Utvikling av kulturell og kreativ næring	Mill. kr
Kulturfremme i utlandet og nordområdene	14,0
Norwegian Arts Abroad	15,0
Kreativ Eksport Norge	5,0
Norsk Publikumsutvikling	1,0
Insentivordningen for film- og serieproduksjon	75,0
Internasjonalt samisk filminstitutt (ISFI)	15,0
Noneda. Norsk nettverk for dataspillbedrifter	1,0
Dataspill	20,0
Sum kulturell og kreativ næring	146,0

Tabell 23

Styrket kunstnerøkonomi	Mill. kr
SKUDA	5,0
Musikeralliansen	5,0
Daíddadállu	2,0
Utstillingshonorar-ordningen	10,0
Sum kunstnerøkonomi	22,0

Tabell 24

Media og språk	Mill. kr
Mediestøtte	20,0
Medietiltak for å nå unge	20,0
TV-bra	1,0
Reynir (motvirkning av desinformasjon)	2,5
Nynorsk kultursentrum	2,0
Barneboksatsing, Det Norske Samlaget	1,5
Sum media og språk	49,0

Tabell 25

Kulturtilbud til barn- og unge	Mill. kr
Scenekunst rettet mot barn og unge	15,0
Arrangørstøtte til barnefestivaler	5,0
Noregs ungdomslag	3,0
Sum kulturtilbud til barn og unge	23,0

Tabell 26

Kulturinstitusjoner	Mill. kr
Kloden teater (bygg og drift)	18,0
Stiftelsen Bergen Kjøtt	2,0
Kvääniteatteri	2,0
Teater Manu	2,0
Bergen Nasjonale Opera	6,0
Musikkselskapet Harmonien	5,0
Litteraturhusene	3,0
Midt-Troms Museum (Barnemuseet)	1,5
MiST (Museene i Sør-Trøndelag)	4,0
Henie Onstad kunstsenter	2,0
Stiklestad Nasjonale Kultursenter	2,0
Jakob Sande-senteret for forteljekunst	1,5
Skogfinsk museum	1,0
Verdde-senteret i Kvæningen	0,5
Fri scenekunst	5,0
Sum kulturinstitusjoner	55,5

Tabell 27

Idrett, frivillige og ideelle organisasjoner	Mill. kr
Tiltakspakke for barn og unges deltakelse i idretts- og fritidsaktivitet	100,0
Internasjonale sykkelritt. Tour of Norway	10,0
Utøverstipend	20,0
Aktivitetshjelpemidler, parautøvere	40,0
Heve grensen for skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner	90,0
Balansekunst	1,0
STL – Ung dialog	1,5
Sekretariatet for diskrimineringsnemnda	2,0

Muslimsk dialognettverk	0,7
Støtte til Noregs Mållag	1,0
FOKUS – Forum for kvinner og utviklingsspørsmål	0,5
Oslo Pride	0,5
Oslo Freedom Forum	2,0
Sivilt samfunn (bistand i regi av frivillige org)	300,0
Støtte til frivillige organisasjoner for innsatte og ettervern	10,0
Videreføre tilskudd til EX/IN, avhopperprogrammet for unge lovbrøyttere i Oslo	3,0
MiRA-Senteret	5,0
Spesielle rettshjelpstiltak (Jussbuss, Jurk, Gatejuristen, NOAS)	25,0
Bylivscenteret (Norske Arkitekters Landsforbund)	1,0
Opprette et sosialt investeringsfond etter dansk modell	50,0
Tilskudd til UTSYN, Senter for sikkerhet og totalforsvar	5,0
Norecopa	0,5
Støtte til organisasjoner LMD (Biologisk-dynamisk Forening (BdF) (2 mill. kr.), Dyrevernalliansen (0,5 mill. kr.), NOAH (1 mill. kr) og Matsentralen Norge (6,5 mill. kr).	10,0
Støtte til Miljøfyrtårn	1,5
Økt støtte til BirdLife Norge	1,0
Frivillig helseberedskap (Røde Kors, Norsk Folkehjelp og NKS)	30,0
Videreføre avtaler med private aktører til tverrfaglig spesialisert rusbehandling i Helse Sør-Øst (gjelder bl.a. Renåvangen, Tyrili Skien, Tyrili Arendal, Tyrili Lillehammer, Frankmotunet (Folldal), Veselien og Kvinnekollektivet Arken.)	0,0
Frivillig helse- og omsorgsarbeid	5,0
ROS (Rådgivende organisasjon for spiseforstyrrelser)	1,0
Fontenehus	5,0
Kvinnehelsehus (Tilskudd til NKS)	20,0
Seksualitetsundervisningsløft (tilskudd til org.)	5,0
Sum idrett og frivillighet	747,2

Tabell 28

Kulturminnevern	Mill. kr
Murbyen Oslo	2,0
Fartøyvern	5,0
Tilskudd til utvalgte kulturlandskap	10,0
Verdensarv	7,5
Norsk kulturminnefond	10,0
Norsk naturrestaureringsfond	5,0
Fredede kulturminner i privat eie	5,0
Sum kulturminnevern	44,5

Styrket rettssikkerhet og forebygging av ungdomskriminalitet

Det liberale demokratiet bygger på en sterk og uavhengig rettsstat. Rettsstaten skal sikre likhet for loven, ivareta rettsvernet for den enkelte og sette grenser for statens maktutøvelse. I dag blir det stadig mindre attraktivt å påta seg advokatoppdrag for enkeltindivider som er i konflikt med staten, fordi man får dårligere betalt enn advokatene som representerer staten. Det er en segmentert skjevhet i systemet som gjør at man over tid har bygget ned Davids motstandskraft mot Goliat. Dette er en svekkelse av rettsstaten vår og en svekkelse av prinsippet om likhet for loven.

Venstre er klare på at målet om en bærekraftig rettshjelpssats over tid skal nås. Venstre styrker derfor rettshjelpssatsen med 100 kroner, som en del av en flerårig opptrappingsplan for å nå den satsen Salærrådet anbefaler. I tillegg ønsker vi å bruke 176 millioner kroner på å etablere en riksdekkende førstelinjetjeneste for rettshjelp og styrke rettshjelptiltak i regi av frivillige organisasjoner med 25 millioner kroner.

Forebygging av ungdomskriminalitet

Sverige er rammet av en alvorlig voldsbølge knyttet til gjengmiljøer. Situasjonen i Sverige er svært urovekkende, og det er viktig at det norske samfunnet tar riktige grep for å for-

hindre en lignende utvikling i Norge. Når frykten griper folk er trygghet det første man søker, og mange kan finne falsk trygghet i politi med synlige våpen og trussel om strengere straffer, også rettet mot barn og unge. I møte med situasjoner som oppleves utrygge, må man sørge for at tiltakene som iverksettes bunner i kunnskap og en helhetlig tankegang.

Venstre er bekymret for at satsningen på reell forebygging for å snu den økende barne- og ungdomskriminaliteten glimrer med sitt fravær i regjeringens forslag til statsbudsjett. Over halvparten av de avsatte millionene i regjeringens «forebyggingspakke» er satt av til etablering av flere fengselsplasser til mindreårige og andre tiltak i justissektoren. Det er en storstilt satsning på reaktive tiltak, og forsvinnende lite fokus på tiltak som hindrer barn i å begå lovbrudd. Venstre vil satse på forebyggingstiltak som innebærer å jobbe systematisk for å hindre at noe skjer, heller enn å reparere i etterkant.

Venstre setter av 50 millioner kroner til å bygge et tverrfaglig lag rundt hver enkelt ungdom som har høy risiko for å begå alvorlige lovbrudd, for å unngå at de rekrutteres inn i kriminelle gjengmiljøer. Det er viktig at laget rundt barnet er bredt sammensatt av de riktige og viktige aktørene i den

unges liv. Representanter fra politi, skole, helsevesen og barnevern må jobbe sammen for å styre ungdommen vekk fra en kriminell løpebane.

Venstre setter også av 200 millioner til igangsettelse av et pilotprosjekt med én-til-én-oppfølging av disse ungdommene i Oslo, Agder og Vest politidistrikt. Hver ungdom vil få to faste mentorer (et formiddags- og et ettermiddagsskift), som ungdommen kan bli kjent med og bli trygge på. Mentorene vil følge ungdommene til og fra skole, til fritidsaktiviteter og så videre. Videre vil vi opprette et nattskift med ringe-/utrykningspersonell i hvert av politidistriktene, som ungdommene

kan ringe til hvis noe skulle oppstå og de har behov for hjelp.

Venstre mener også at det er svært viktig å hjelpe unge innsatte ut av kriminalitet og tilbake i samfunnet. Derfor setter vi av 20 millioner til å videreføre prosjektet EX/IN i Oslo, og til å opprette lignende avhopperprogrammer andre steder i landet. Med dette vil Venstre øke ungdommenes muligheter for vellykkede tilbakeføringer etter soning gjennom relasjonsarbeid, koordineringsarbeid og bedring av levekår. I tillegg foreslår vi en betydelig tiltakspakke for å motvirke fravær og frafall fra videregående skole.

Tabell 29

Styrke tilskuddsordningen for samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT) rettet mot unge lovbrøyttere	50,0
Pilotprosjekt med en-til-en-oppfølging av unge lovbrøyttere	200,0
Exit-programmer for ungdoms- og gjengkriminelle	17,0
Videreføre tilskudd til EX/IN, avhopperprogrammet for unge lovbrøyttere i Oslo	3,0
Tiltak mot frafall i videregående skole	300,0
Sum forebygging av ungdomskriminalitet	570,0

Bekjempelse av organisert og økonomisk kriminalitet

Dersom vi skal klare å bekjempe organisert kriminalitet, må vi lykkes i to ting: Vi må strupe rekrutteringen inn i organisert kriminalitet og vi må strupe pengesekken til gjengkriminelle. Mange unge lovbrøtere blir rekruttert av organiserte bakmenn. Forebygging av ungdomskriminalitet og bekjempelse av organisert kriminalitet henger med andre ord tett sammen. Derfor er det viktig at det settes av tilstrekkelig med midler til forebyggende arbeid i politidistriktene, som nærpolti og spanere.

For å komme den profittmotiverte kriminaliteten til livs, må vi gjøre vi det mindre lukrativt å drive med organisert kriminalitet. Derfor er det essensielt at økonomisk kriminalitet har som resultat at «gevinst» inndras. Det er også viktig at politiet etterforsker

mindre bedragerisaker, slik at kriminelle nettverk kan kartlegges, overvåkes og straffeforfølges.

Venstre mener det mangler det noen viktige brikker i puslespillet i regjeringens "gjengpakke". Inndragning brukes i liten grad i dag, selv om regelverket finnes. Etterforskning knyttet til pengesporet blir nedprioritert på grunn av manglende kapasitet og kompetanse. Derfor er det viktig å få på plass inndragningsteam i hvert politidistrikt, bestående av en etterforsker, en jurist og en revisor, som kan jobbe dedikert med inndragning.

Venstre mener også at det er et presserende behov for å opprette et ettårig studium i etterforskning for økonomer og revisorer ved Politihøgskolen, for å dekke etterspørselen etter spesialkompetanse i økonomisk kriminalitet hos politiet.

Tabell 30

Forebygging av organisert kriminalitet	100,0
Økt etterforskning av mindre bedragerisaker	50,0
Inndragningsteam i hvert politidistrikt	50,0
Styrket spesialkompetanse i økonomisk kriminalitet	10,0
Sum organisert og økonomisk kriminalitet	210,0

Bekjempelse av vold, seksuallovbrudd og negativ sosial kontroll

Voldtekt og seksuelle overgrep er blant de mest alvorlige frihetsberøvelsene et menneske kan bli utsatt for. En av fem kvinner har blitt voldtatt i løpet av livet. Men på grunn av et mangelfullt lovverk, blir de aller fleste overgrepssaker henlagt. Venstre mener at det haster med å få på plass en samtykkelov, som gir voldtekts ofre den rettslige beskyttelsen de har krav på.

Voldtektsutvalget peker på at de færreste voldtekter blir anmeldt, og på at oppklaringsprosenten synker. Sakene håndteres av etterforskere og påtalejurister uten spesialkompetanse på området, og mange saker blir liggende uten at noe skjer. Venstre setter derfor av 50 millioner kroner til etterforskere og påtalejurister som kan jobbe dedikert med volds- og seksuallovbrudd.

Et løft for kriminalomsorgen

Venstre er opptatt av å kunne gi et soningstilbud som gir innsatte gode

forutsetninger for å endre livene sine, og returnere til et liv utenfor murene. Derfor øker vi bevilgningene til Kriminalomsorgen og frivillige organisasjoner som aktiviserer de innsatte gjennom sosiale aktiviteter, idretts- og kulturtilbud, og som tilrettelegger for gode overganger fra institusjon og fengsel til egen bolig. Hjemmesoning med fotlenke kan være et godt rehabiliterende alternativ for flere straffedømte.

Det er en pågående psykisk helsekrise i norske fengsler. Mangel på ressurser medfører et dårligere tilbud til de innsatte, med økt bruk av glattcelle og store mangler i forebyggingen av selvdrap. Dersom det psykiske helsetilbudet i fengslene ikke forbedres, risikerer man at enda flere blir sykere av å sone. Derfor setter Venstre av 30 millioner kroner til å styrke det psykiske helsetilbudet i norske fengsler. Venstre skjermer også sektoren for ABE-krav.

Tabell 31

Økt bemanning i norske fengsler og antall soningsplasser med fotlenke	60,0
Bedre psykisk helsehjelp i fengslene	30,0
Støtte til frivillige organisasjoner for innsatte og ettervern	10,0
Sum kriminalomsorg	100,0

Et grønt og trygt transportsystem

Mer og billigere kollektivtransport

Det må bli enklere, bedre og billigere å reise miljøvennlig. Når kollektivtransporten er det mest praktiske og rimelige valget, vil flere også ta det i bruk. Et forbedret kollektivtilbud innebærer flere miljøvennlige reiser og større frihet i hverdagen for folk flest. Erfaringer fra [Tyskland](#) viser at billigere kollektivtransport også kan redusere utslippene i transportsektoren betydelig. Derfor prioriterer Venstre å gjøre kollektivtransporten rimeligere og bedre.

Flere tog i tide

For at kollektivtransporten skal være et reelt alternativ til bil, må den være pålitelig. Vi må kunne stole på at toget går. Altfor ofte opplever vi forsinkelser, innstilte avganger eller tog som ikke er i rute. Derfor støtter Venstre regjeringens tiltak for å øke bevilgningene til drift og vedlikehold i jernbanesektoren. Samtidig mener vi at vi ikke kan la det gå på bekostning av nye investeringer. Etter Ven-

stres syn er det viktig at framdrift i viktige jernbaneprosjekter, bl.a. videre utvidelse av Vestfoldbanen fortsetter med uforminsket styrke.

Satsning på fylkesveier i distriktene

Fylkesveiene i Norge er i mange områder i så dårlig stand at det utgjør en stor risiko for innbyggenes sikkerhet. Mange føler seg utrygge på veiene når de skal til skole, jobb eller fritidsaktiviteter. Veistandarden er ofte skremmende lav, med fylkesveier preget av hull, sprekker og rasutsatte strekninger. Fylkesveiene er de viktigste veiene i hverdagen for mange, og derfor mener Venstre at det er riktig å prioritere vedlikehold av fylkesveiene og sikring mot ras og skred – på bekostning av enkelte store riksveiprosjekter. Venstre foreslår å styrke bevilgningene til vedlikehold og opprustning av fylkesveier med 1,5 mrd. kroner. Fordeling mellom de ulike fylkene framgår i eget oppsett bakerst i dette dokumentet.

Tabell 32

Vedlikehold av fylkesveier. Opprustning, fornying og ras- og skredsikring.	1 500,0
Fornyning og investeringer til jernbane	415,0
Reduserte billettpriser på tog	270,0
Planlegging jernbane	250,0
Tilskudd til kollektivtransport i fylker og byer	517,0
Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljø	35,0
Forskning på miljøvennlig samferdsel	50,0
Tilskudd til godsoverføring fra vei til jernbane	45,2
Viltoverganger, jernbane	25,0
Nullutslippsløsninger nye hurtigbåtsamband	50,0
Totalt	3 157,2

Andre tiltak

I Venstres alternative statsbudsjett er det en del andre satsinger og tiltak som ikke er listet opp i noen av tabellene foran eller i skatte- og avgiftsopplegget. Vi vil spesielt peke på forslag om 2 000 kvoteflyktninger, økt satsing på dyrevelferd med nesten 50 mill. kroner på ulike tiltak, innføring av selvstendig uttaksrett for fedre når det gjelder

foreldrepermisjonsordningen, øke Husbankens lånerammer med 6 mrd. kroner for å hjelpe flere inn på boligmarkedet, innføre en forsøksordning der utvalgte kommuner for ansvar for personer på arbeidsavklaringspenger (AAP) og oppfølging av disse og flere konkrete tiltak på helsefeltet ut over psykisk helse, rusomsorg og kvinnehelse.

En bærekraftig velferdsstat

Regjeringens egen perspektivmelding er tydelig på at framtidens velferdsstat er under press og at vi må ta grep for å sikre en bærekraftig velferdsstat for framtiden. Perspektivmeldingen peker spesielt på en eldre befolkning, et altfor høyt sykefravær og frafall fra arbeidslivet og mer effektiv bruk av ressursene.

Venstre legger derfor vekt på tiltak som effektiviserer offentlig sektor slik at vi får mer igjen for pengene. Vi viderefører avbyråkratisering- og effektiviseringsreformen i 2025 med et prosentvis kutt på 0,5 pst, som vil gi reduserte offentlige utgifter på ca. 1,2 mrd. kroner. Vi skjermer imidlertid helsesektoren, kriminalomsorg og store deler av kultursektoren for kutt. I tillegg foreslår vi – i tråd med anbefalingene fra perspektivmeldingen – en egen medfinansieringsordning for å få fart på implementering i bruk av kunstig intelligens i offentlig sektor.

Pensjon

Ordningen med Avtalefestet pensjon (AFP) har gått fra å være en målrettet ordning som skulle treffe sliterne i arbeidslivet som hadde behov for tidligpensjon, til å bli et generelt lønns- eller pensjonstillegg for arbeidstakere over 62 år som har tariffavtale, og hvor staten tar minst en tredjedel av kostnadene. Statens kostnader til ordningen er i 2025 over 4 mrd. kroner og økende.

Venstre har i og for seg ikke noe mot at AFP videreføres, men da som en ren avtale mellom arbeidstaker og arbeidsgiver uten statlig bidrag. Vi foreslår derfor å avvikle det statlige bidraget til AFP for nye mottakere fra 2025. Vi øker også avkortningen av pensjoner for gifte og samboende pensjonister tilbake på nivået fra 2015. Grepene gjør pensjonssystemet mer bærekraftig over tid og sikrer fremtidige generasjoner økonomisk handlingsrom.

Et nytt system for sykepenger

Sykefravær kan være en stor belastning både for dem som er syke og for samfunnet. Norge har blant verdens høyeste sykefravær, noe som må sies å være et stort paradoks i et land med god folkehelse og et helsevesen i verdensklasse. Utgiftene til sykelønn har økt med over 17 mrd. kroner – korrigert for lønns- og prisvekst – på de fire årene denne regjeringen har styrt.

Gjennom utallige offentlige utvalg, og anbefalinger fra internasjonale organisasjoner som Det internasjonale pengefondet (IMF) og Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD), har diagnosen vært klar lenge: Sykefraværet er ikke rekordhøyt fordi nordmenn er mer syke enn andre, men fordi sykelønnsordningen har for svake insentiver til å komme tilbake på jobb. Dette handler både om insen-

tivene for arbeidstaker, som har 100 pst. sykelønnsdekning fra dag én, og for arbeidsgiver, som ikke har noen kostnad ved sykefravær etter at staten tar over fra dag sytten.

Vårt forslag til å få ned sykefraværet er å gjennomføre endringene som ble foreslått av Sysselsettingsutvalgets ekspertgruppe (NOU 2019:7). Den nye modellen har ulike regler for gradert sykemelding og 100 pst. sykmelding, og vil føre til et lavere sykefravær og en styrket arbeidslinje. Målsetningen er at både arbeidsgivere og arbeidstakere skal få en sterkere økonomisk interesse i å ta i bruk graderte sykemeldinger og legge til rette for at arbeidsforholdet blir gjenopptatt så raskt som mulig.

Samtidig åpner systemet for lengre sykemeldingsperioder enn i dag dersom det tas i bruk graderte sykemeldinger, og når det er gode utsikter til at arbeidstaker kommer tilbake i jobb. En slik omlegging av systemet for sykemeldinger vil være bra for den enkelte, styrke arbeidslinjen,

øke verdiskapingen, inkludere flere i arbeidslivet og vil spare fellesskapet i direkte trygdeutgifter. Det vil kort sagt være bedre for alle.

Strømstøtte og CO2-kompensasjon

Venstre foreslår å avvikle den midlertidige strømstøtteordningen, både for husholdninger, landbruk og frivillige organisasjoner. Ordningen har hele vært midlertidig og et svar på svært høye strømpriser på grunn av en akutt energimangel i Europa som følge av Russlands krig mot Ukraina. Strømprisene anslås til å være på et helt annet nivå i 2025, enn i 2024. Dette understøttes av at regjeringen foreslår å mer enn halvere bevilningene til ordningen i statsbudsjettet for 2025. For det andre er ordningen innrettet på en måte som hindrer energieffektivisering og fleksibilitet i strømsystemet ifølge **NVE**. Venstre foreslår imidlertid å kompensere både husholdninger og frivillighet med minst tilsvarende lettelser når det gjelder skatt, og ved å styrke Enovas virkemidler knyttet til Enøk-tiltak.

Venstre foreslår videre å redusere CO2-kompensasjonsordningen betydelig. Det gjør vi av flere grunner. For det første støtter Venstre i utgangspunktet ikke den inngåtte avtalen som regjeringen har inngått med industrien om å videreføre ordningen til 2030, med en totalramme på hele 50 mrd. kroner for perioden. For det andre er vi helt enig med **SSB** som etterlyser effektene av ordningen og som mener at den ikke kan klassifiseres om et positivt miljøtiltak. For det tredje vil ordningen fort være uforenlig med EUs klimatollforordning CBAM, som regjeringen prisverdig vil tilslutte seg, særlig om ordningen utvides til å gjelde indirekte utslipp. Og for det fjerde går store deler av totalbeløpet til bedrifter som går med svært store overskudd, og tilsvarer en subsidie på over en mill. kroner per ansatt hos disse bedriftene.

I sum medfører endringene Venstre foreslår over varige innsparing på offentlige budsjetter på over 25 mrd. kroner per år.

Et skattesystem som stimulerer til arbeid, investeringer og grønn omstilling

Venstre mener at skatte- og avgiftssystemet både skal være omfordelende, bidra til grønne og verdiskapende valg og gi forutsigbarhet både for personer og bedrifter. Vi vil innrette skatte- og avgiftssystemet slik at det skal lønne seg å arbeide, eie og investere i norske bedrifter og arbeidsplasser og å ta grønne valg.

Derfor foreslår vi betydelige lettelser i inntektsskatt, med særlig stor effekt på inntekter mellom 300 000 og 800 000 kroner, store lettelser i skattelegging av norske eiere og investorer, betydelige omlegginger innenfor mva.-systemet som bidrar til å gjøre det lettere å ta grønne valg og vi priser utslipp høyere gjennom økte klima- og miljøavgifter og avgifter på fossile kjøretøy.

Regjeringen har de siste 3 årene tappet norsk næringsliv for mer enn 50 mrd. kroner i form av den midlertidig økte arbeidsgiveravgiften og gjennom øvrig økt nærings- og eierbeskatning og økt utbytteskatt, samtidig som det i beste fall er gitt moderate skattelettelser til vanlig folk. Det er verken forutsigbart eller god næringspolitikk.

Skatt på inntekt

Venstre foreslår i sum lettelser i inn-

tektsskatt på 5,6 mrd. kroner påløpt (ikke medregnet redusert utbytteskatt). Vi foreslår en rekke endringer når det gjelder innretning på trinnskatt, trygdeavgift, minstefradrag og personfradrag (nærmere redegjort for i tabell under). I sum medfører disse endringene følgende utslag i skatt på inntekt i forhold til regjeringens opplegg (røde negative tall = skattelette):

Tabell 33

Inntekt	Endring
100 000	-88
200 000	-200
300 000	-2 779
400 000	-2 892
500 000	-2 992
600 000	-3 092
700 000	-3 169
800 000	-2 469
900 000	-1 769
1 000 000	-487
1 100 000	513
1 250 000	2 013
1 500 000	3 620
1 750 000	3 620
2 000 000	3 628

Venstre foreslår imidlertid en del andre endringer i skatteopplegget som gjør at det kan bli andre utslag enn de som framgår av tabellen over. Bl.a. foreslår vi å redusere maksimalt skattefradrag for innbetalt fagforeningskontingent som isolert sett vil redusere den samlede skattelettelsen, mens vi på den annen side fore-

slår å øke maksimalt fradrag for egen pensjonssparing, gjeninnføre skattefri fordel ved kjøp av aksjer hos egen arbeidsgiver, heve grensen for skattefradrag til frivillige organisasjon og innføre et nytt skattefradrag for enslige forsørgere, som alle hver for seg vil øke den samlede skattelettelsen.

Tabell 34

Venstres forslag til endringer i innretning i inntektsbeskatningen			
	2024-regler	Regjeringen 2025	Venstre 2025
Frikortgrense	70 000 kr.	100 000 kr.	125 000 kr.
Minstefradrag (maksimalt beløp eller prosent)	104 450 kr. 46 pst.	92 000 kr. 46 pst.	98 000 kr. 46 pst.
Personfradrag	88 250 kr.	108 550 kr.	112 550 kr.
Trygdeavgift	7,8 pst.	7,7 pst.	7,6 pst.
Alminnelig sats	22 pst.	22 pst.	22 pst.
Trinnskatt, trinn 1 (innslagspunkt og prosentsats)	208 050 kr. 1,7 pst.	217 400 kr. 1,7 pst.	225 000 kr. 1,5 pst.
Trinnskatt, trinn 2 (innslagspunkt og prosentsats)	292 850 kr. 4 pst.	306 050 kr. 4 pst.	306 050 kr. 4 pst.
Trinnskatt, trinn 3 (innslagspunkt og prosentsats)	670 000 kr. 13,6 pst.	697 150 kr. 13,7 pst.	697 150 kr. 14,5 pst.
Trinnskatt, trinn 4 (innslagspunkt og prosentsats)	937 900 kr. 16,6 pst.	942 400 kr. 16,7 pst.	930 000 kr. 17,8 pst.
Trinnskatt, trinn 5 (innslagspunkt og prosentsats)	1 350 000 kr. 17,6 pst.	1 410 750 kr. 17,7 pst.	Utgår

Skatt på næringsliv og norsk eierskap

Det er behov for et skattesystem som er innrettet slik at det stimulerer til omstilling og til investeringer i nye og fremvoksende næringer, og som spesielt underbygger potensialet i vekstbedrifter. Et unødig høyt skatteinivå, brå endringer og nye dårlig funderte og mangelfullt utredede skatteendringer, i tillegg til særnorske skattearter og -satser bidrar til det motsatte. Konsekvensen av en slik politikk svekker etableringstakten i det private næringslivet generelt og er effektive investeringshindre i den type selskaper vi trenger for å omstille norsk næringsliv i en mer bærekraftig og innovativ retning.

Dette gjelder ikke minst endringene i formuesskatt og utbytteskatt som er foretatt etter regjeringsskiftet høsten 2021. De rammer særlig kapitaltilgangen til virksomheter som har høye oppstarts- og driftskostnader, og som er avhengige av kontinuerlig kapitalinnhenting for å vokse, noe som bl.a. påpekes av [Kapitaltilgangsutvalget](#) (NOU 2018:5). Og det rammer gründere som tar ut liten lønnsinntekt i en oppstartsfase, men som samtidig foretar store investeringer med betydelige tekniske verdier, men som ikke kan realiseres. Venstre foreslår derfor lettelse i nærings- og eierbeskatning på 10 mrd. kroner.

Tabell 35

	Påløpt	Bokført
Redusert formuesskatt på arbeidende kapital. Verdsettelsesrabatt = 55 pst.	-6 770,0	-5 415,0
Økt innslagspunkt/bunnfradrag i formuesskatten til 2 mill. kr.	-1 600,0	-1 280,0
Redusert utbytteskatt tilsvarende en prosentenhet	-1 280,0	-1 030,0
Skrote regjeringens exit-skatt	-100,0	0
Fritak for arbeidsgiveravgift i ett år for arbeidsgivere som ansetter en person med flyktningstatus	-320,0	-270,0
Forbedret SkatteFunn-ordning	-330,0	0
Innlemme Fintech-selskaper i opsjonsskatteordningen	-50,0	0
Innføre lavere midlertidig inntektsskatt for utenlandske arbeidstakere med spisskompetanse etter modell fra Sveriges «expert-skatt»-ordning	-80,0	-64,0
Sum lettelse næringsliv og norsk eierskap	-10 530,0	-8 059,0

Endringer i momssystemet

Venstre foreslår flere endringer i mva.-systemet som gjør det enklere å ta grønne og sunne valg. Vi foreslår å fjerne moms på all frukt og grønt, samtidig som vi øker momsen på kjøtt. Vi vil fjerne moms på reparasjoner, korttidsleie av el-biler og på elektroniske nyheter, og vi vil heve beløpsgrensen for momsfritak for kjøp av el-biler til 600 000 kroner.

Samtidig foreslår vi å avvikle det ulogiske momsfritaket for elektrisk kraft i Nord-Norge og støtter heller ikke regjeringens forslag til lavere moms på vann- og avløpsgebyr. I sum vil Venstres endringer medføre en letelse i mva. for husholdninger på om lag 500 mill. kroner.

Tabell 36

	Påløpt	Bokført
Momsfritak på frukt og grønt (både fersk og frossen)	-5 300,0	-4 240,0
Øke innslagspunktet for merverdiavgift på el-biler til 600 000 kroner	-800,0	-670,0
Innføre mva.-fritak på korttidsutleie av el-biler	-100,0	-80,0
Innføre mva.-fritak på reparasjon av klær, elektronikk og husholdnings- og fritidsvarer	-600,0	-500,0
Gjeninnføre mva.-fritak på elektroniske nyheter	-250,0	-200,0
Avvikle fritaket for mva. på elektrisk kraft for husholdninger i Nord-Norge	860,0	716,0
Full mva. på kjøtt	3 000,0	2 400,0
Videreføre full mva. på gebyr på vann og avløp	2 700,0	2 000,0
Sum endringer i mva.-systemet	-490,0	-574,0

Taco-testen

Fredagstacoen blir 23 kroner billigere med Venstres omlegging av momssystemet med null moms på frukt og grønt og full moms (25 pst) på kjøtt.

Spises det taco 44 fredager i året blir totalsummen over 1.000 kroner i reduserte kostander per år. Regnestykket er basert på ingrediensene under og priser hos oda.no, 12. november 2024.

Tabell 37

	Regjeringen	Venstre
Kjøttdeig (400 g)	59,90	65,90
Tomater (400 g)	31,90	27,10
Agurk (½)	12,50	10,60
Salat (1 pakke romano mix)	31,20	26,50
Paprika (1 stk., rød)	16,80	14,30
1 rød løk	13,30	11,30
Avocado (2 stk.)	34,90	29,60
Lime (1 stk.)	13,30	11,30
Jalapeño (50 g)	23,80	20,20
Mais (1 boks)	13,70	11,60
Revet ost (halv pakke, Tine)	20,00	20,00
Rømme (1 boks)	19,90	19,90
Salsa (1 boks)	24,60	24,60
Tacolefser (2 pakker)	43,40	43,40
Totalpris	359,20	336,30

Miljø- og bilavgifter

Venstre har i flere tiår vært tilhenger av et grønt skatteskifte. En slik politikk er også støttet opp av flere ulike regjeringsoppnevnte utvalg. Kort fortalt medfører et grønt skatteskifte at det blir dyrere å forurense og å ta miljøfiendtlige valg, mens det blir mer lønnsomt å ta grønne valg. Den meste effektive måten å gjøre dette på er å øke prisen på utslipp gjennom økte avgifter på utslipp og fossile transportmidler, men samtidig gi merinn-

tektene tilbake i form av lavere skatter på personer, eierskap og næringsliv og lavere avgifter på miljøvennlige alternativ. Disse prinsippene følger vi opp i Venstres alternative budsjett. Vi øker avgiftene på utslipp og fossile transportformer med 10 mrd. kroner, mens vi samtidig redusere skatter for personer og næringsliv med 15 mrd. kroner. I sum medfører Venstres samlede skatte- og avgiftsopplegg netto lettelser på over 5 mrd. kroner.

Tabell 38

	Påløpt	Bokført
Sette CO2-komponenten i engangsgiften for varebiler til 50 pst av personbiler	600,0	550,0
Nedjustere innslagspunktet for CO2-komponenten i engangsgiften fra 70 til 35 gram	50,0	46,0
Innføre fritak i trafikkforsikringsavgiften for elektriske varebiler	150,0	0,0
Videreføre trafikkforsikringsavgiften på 2024-nivå	430,0	210,0
Reversere lettelser i veibruksavgiften 2022-2025	3 000,0	2 740,0
Gjeninnføre grunnavgiften på mineralolje	1 900,0	1 750,0
Trappe opp CO2-avgiften til 3000 kroner per tonn i 2030 (2020-kroner)	2 230,0	2 040,0
Ikke redusere satsen for kvotepliktig sjøfart	45,0	40,0
Økt sats på avgift på avfallsforbrenning	365,0	330,0
Trappe opp avgiften på HFK og PFK tilsvarende avgiften på CO2	46,0	41,5
Avvikle fritaket i NOX-avgiften for enheter omfattet av miljøavtale med staten om reduksjon av NOX-utslipp	900,0	675,0
Videreføre flypassasjeravgiften på 2024-nivå	600,0	550,0
Sum økte bil- og miljøavgifter	10 316,0	8 972,5

Alle endringer i Venstres alternativt statsbudsjett 2025

Rammeområde 1: Statsforvaltning mv.

Dep.	Kapittel	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
DFD	1540	21	Videreføre StartOff-ordningen	7,5	7,5	Program for innovative offentlige anskaffelser, spesielt rettet mot oppstartsselskaper. Avviklet av regjeringen i 2023.
DFD	1520	10	Statsforvalterne	-15,0	-15,0	Ikke støtte regjeringens forslag om økt oljepengebruk i tilleggssprp'en for at statsforvalterne skal følge opp kommuner hyppigere
SUM RAMMEOMRÅDE 1: STATSFORVALTNING MV.				-7,5	-7,5	

Rammeområde 2: Familie, forbruker, kirke og trossamfunn

Dep.	Kapittel	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
BFD	845	70	Økt barnetrygd	2 000,0	2 000,0	Øke og skattlegge, jf. egen tabell
BFD	846	21	Opprettelse av kompetansesenter for barns medvirkning	6,0	6,0	
BFD	846	61	Tiltakspakke for barn og unges deltakelse i idretts- og fritidsaktivitet	100,0	100,0	Fattigdomstiltak. Fordeles til hhv. lokale fritidskasser, aktivitetsguide og utstyrssentraler.
BFD	846	62	Foreldrestøttende tiltak som Home-Start	15,0	15,0	Oppfølging av eget repr.forslag
BFD	846	62	Avlastningstilbud for enslige forsørgere	5,0	5,0	Tilskuddsordning til drift av avlastningstilbud i regi av ideelle som Rødhette m.m.
BFD	862	70	Stiftelsen Miljømerking (Svanemerket)	2,0	2,0	
BFD	881	78	STL – Ung dialog	1,5	1,5	Samarbeidsrådet for tros- og livssynsamfunn
BFD	881	78	Muslimsk dialognettverk	0,7	0,7	
BFD	2350	70	Selvstendig uttaksrett fedre	360,0	0,0	Anslag. Innføres fra 1.1.2025
BFD	844	70	Kontantstøtte	-719,1	-719,1	Ordningen avvikles
BFD	880	70	Rammetilskudd til Den norske kirke	-399,5	-399,5	15 prosent kutt
BFD	881	70	Tilskudd til tros- og livssynsamfunn	-183,5	-183,5	15 prosent kutt
BFD	883	60	Tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg	-100,0	-100,0	Regjeringen foreslår ekstra bevilgning på 300 mill. kr. Foreslått redusert med 100 mill. kr.
SUM RAMMEOMRÅDE 2: FAMILIE, FORBRUKER, KIRKE OG TROSSAMFUNN				1 088,1	728,1	

Rammeområde 3: Kultur

Dep.	Kap.	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
KUD	300	79	Forprosjektering Verddesenter i Kvæningen	0,6	0,6	Formidlingssenter på tvers av reindriftas, sjøsamenes og kvænenes historie og tradisjoner.
KUD	315	79 (NY)	Utøverstipend	20,0	20,0	Flytte utøverstipend fra spille-middelordningen til statsbudsjettet for å gi rom til bredde-satsinger over spillemidlene.
KUD	315	86	Internasjonale sykkelritt - Tour of Norway	10,0	10,0	Øke summen for å gi rom for større bevilgning til Tour of Norway.
KUD	320	55	Norsk kulturfond - arrangørstøtte til barnefestivaler	5,0	5,0	Økt arrangørstøtte til barnefestivaler
KUD	320	55	Norsk scenekunstbruk	5,0	5,0	Økt arrangørstøtte til scenekunst for barn og unge
KUD	320	55	Fri scenekunst	5,0	5,0	Økt tilskuddsramme
KUD	320	74	Norsk Publikumsutvikling	1,0	1,0	
KUD	320	74	SKUDA	5,0	5,0	Ansettelse av kunstnere med funksjonsnedsettelse, og ansettelse av 10 nye kunstnere.
KUD	320	74	Musikeralliansen	5,0	5,0	Ansettelse av frilansmusikere mv.
KUD	320	74	Stiftelsen Bergen Kjøtt	2,0	2,0	
KUD	320	74	Balansekunst	1,0	1,0	Beholde opprettet kontor i Bodø.
KUD	320	75	Litteraturhusene	3,0	3,0	Litteraturhuset i Oslo styrkes med 2 mill., Bergen med 1 mill.
KUD	320	76 (NY)	Norwegian Arts Abroad	15,0	15,0	Fordelt på de 5 organisasjonene. Ekstra økning til NORLA, da Norge er valgt ut som gjesteland ved bokmessen i Bologna i 2026.
KUD	322	70	Kloden teater	15,0	15,0	Byggprosjekt. Matcher Oslo kommunes forslag for 2025.
KUD	323	70	Kvääniteatteri	2,0	2,0	
KUD	323	70	Teater Manu	2,0	2,0	
KUD	323	70	Bergen Nasjonale Opera	6,0	6,0	
KUD	323	70	Musikkselskapet Harmonien	5,0	5,0	
KUD	323	70	Kloden teater	3,0	3,0	Videreføre driftsstøtte fra RNB 2024
KUD	325	71	Kreativ Eksport Norge	5,0	5,0	Opprettelse av et «Innovasjon Norge» for kreative næringer.

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

KUD	325	72	Daíddadállu	2,0	2,0	
KUD	325	78	Noregs Ungdomslag	3,0	3,0	Etablering av nasjonalt ressurs-senter for organisasjonseide kulturhus
KUD	325	78	Barne- og ungdomstiltak	10,0	10,0	Styrke produksjonsmidlene for scenekunst til kunstnere som produserer for et ungt publikum.
KUD	326	73	Støtte til Noregs Mållag	1,0	1,0	Økt driftsstøtte
KUD	326	74	Barneboksatsing Det Norske Samlaget	1,5	1,5	
KUD	327	71	Kystpilgrimsleia	2,5	2,5	
KUD	328	70	Midt-Troms Museum (Barne-museet)	1,5	1,5	
KUD	328	70	MiST (Museene i Sør-Trøndelag)	4,0	4,0	Kunstindustrimuseets samlinger.
KUD	328	70	Henie Onstad kunstsenter	2,0	2,0	
KUD	328	70	Stiklestad Nasjonale Kultursenter	2,0	2,0	
KUD	328	70	Nynorsk kultursentrum	2,0	2,0	Styrke nynorsk som skriftspråk (1,5), Diktarheimen Midtbø (0,5)
KUD	328	70	Jakob Sande-senteret for forteljekunst	1,5	1,5	Bevilgning til Musea i Sogn og Fjordane
KUD	328	78	Skogfinsk museum	1,0	1,0	
KUD	334	72	Insentivordningen for film- og serieproduksjoner	75,0	75,0	Opptopping mot regelstyrt ordning.
KUD	334	78	Internasjonalt Samisk Filminstitutt	15,0	15,0	Fase 1 av ISFls egen opptrappingsplan.
KUD	334	78	Noneda - Norsk nettverk for dataspillbedrifter	1,0	1,0	
KUD	334	50	Dataspill	20,0	20,0	Utvikling (15) og formidling (5)
KUD	335	71	Mediestøtte	20,0	20,0	Fordeles forholdsmessig likt på de tre ordningene produksjonstilskudd, innovasjon og utvikling og tilskudd til samiske aviser.
KUD	335	73	Opprette ordning for medietiltak som skal nå unge	20,0	20,0	
KUD	335	73	Reynir	5,0	2,5	2-årig prosjekt for å implementere C2PA-teknologi i mediebransjen for å motvirke desinformasjon.

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

KUD	337	71	Utstillingshonorar-ordningen	10,0	10,0	
KUD	352	70	TV BRA - en tv-kanal av og for mennesker med funksjonsnedsettelse	1,0	1,0	Økning ifm. valg '25.
KUD	350	1	Sekretariatet for diskrimineringsnemda	2,0	2,0	Redusere saksbehandlingstid.
KUD	351	70	FOKUS – Forum for kvinner og utviklingsspørsmål	0,5	0,5	
KUD	351	72	Oslo Pride	0,5	0,5	
KLD	1429	60	Murbyen Oslo	2,0	2,0	
KLD	1429	74	Fartøyvern	5,0	5,0	
KLD	1429	76	Tilskudd til utvalgte kulturlandskap	10,0	10,0	
KLD	1429	79	Verdensarv	7,5	7,5	
KLD	1432	50	Norsk kulturminnefond	10,0	10,0	
KLD	1432	51 (NY)	Norsk naturrestaureringsfond	5,0	5,0	Organiseres sammen med Norsk kulturminnefond på Røros.
KLD	1432	71	Fredede kulturminner i privat eie	5,0	5,0	
KUD	315	71	Avvikle strømstøtteordningen for frivillige organisasjoner	-58,2	-58,2	Likebehandles med øvrig avvikling. Kompenseres med økning i andre tilskudd mot frivillige org. og økt gavefradrag til frivillige org.
KUD	322	70	Anno museum, nybygg Domkirkeodden	-57,3	-57,3	Resterende utbetaling i prosjektet fordeles likt mellom 2025 og 2026
SUM RAMMEOMRÅDE 3: KULTUR OG LIKESTILLING				248,6	246,1	

Rammeområde 4: Utenriks

Dep.	Kapittel	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
UD	115	21	Kulturfremme	10,0	10,0	
UD	115	70	Kultur i nordområdesatsingen	4,0	4,0	
UD	118	74	Oslo Freedom Forum	2,0	2,0	Støtten foreslått halvert av regjeringen
UD	150	71	Verdens matvareprogram (WFP)	100,0	100,0	
UD	151	73	FN og globale utfordringer	60,0	60,0	
UD	152	70	Menneskerettigheter	70,0	70,0	
UD	153	70	Flyktninger og internt fordrevne	320,0	320,0	
UD	153	72	Bærekraftige løsninger og vertssamfunn	290,0	290,0	
UD	159	75	Regionbevilgning, Afrika	300,0	300,0	
UD	160	70	Helse	500,0	500,0	Satsing på global helse
UD	160	72	FNs aidsprogram (UNAIDS)	60,0	60,0	
UD	161	70	Utdanning	800,0	800,0	Satsing på global utdanning
UD	162	76	Klimainvesteringsfondet - risikokapital	337,5	337,5	
UD	162	96	Klimainvesteringsfondet - kapitalinnskudd	1 012,5	1 012,5	Under strek, men inngår i BNI-beregningen
UD	170	70	Sivilt samfunn	300,0	300,0	Reversere regjeringens kutt + økt satsing
UD	171	71	Kjernerstøtte til FNs barnefond (UNICEF)	150,0	150,0	
UD	172	70	Kjernerstøtte til Verdensbankens fond for de fattigste (IDA)	500,0	500,0	En svært effektiv katalysator for bistand. 1 kr. i grunnkapital gir 4 kr. i mobiliserte midler til fattigdomsbekjempelse.
UD	480	50	Psykisk helsehjelp	10,0	10,0	Psykisk helsehjelp på Svalbard, spesielt rettet mot unge
UD	162	71	Redusert støtte til småskala jordbruk etc.	-500,0	-500,0	Omprioriteres til annen bistand
UD	162	72	Tapsavsetning garantiordning	-375,0	-375,0	
SUM RAMMEOMRÅDE 4: UTENRIKS (eks. kapitalinnskudd Klimainvesteringsfondet)				2 938,5	2 938,5	Se også 250 mill. kr. under KLD til klima- og skoginitiativet. Total bistand = 1 pst av BNI

Rammeområde 5: Justis

Dep.	Kap.	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
JD	400	71	Juridisk forskning	10,0	10,0	Økt forskning på effekter av lovgivning mv
JD	410	1	Landsdekkende hurtigspor for unge lovbytere	30,0	30,0	Utvide ordningen ut over Oslo
JD	430	1	Økt bemanning i norske fengsler og antall soningsplasser med fotlenke	60,0	60,0	Bedre bemanningen i Kriminalomsorgen
JD	430	1	Bedre psykisk helsehjelp i fengslene	30,0	30,0	Øke tilstedeværelsen av psykisk helsepersonell i fengslene
JD	430	70	Støtte til frivillige organisasjoner for innsatte og ettervern	10,0	10,0	Økt støtte til organisasjoner som Røverradion, Wayback og Sammen for livet
JD	433	60	Styrke tilskuddsordningen for samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT)	50,0	50,0	Tverrfaglig kartlegging og oppfølging av unge lovbytere
JD	433	70	Pilotprosjekt med én-til-én-oppfølging av unge lovbytere	200,0	200,0	Pilotprosjekt i tre politidistrikter (Oslo, Agder og Vest).
JD	433	70	Exit-programmer for ungdoms- og gjengkriminelle	17,0	17,0	Redusere tilbakefall etter endt soning.
JD	433	70	Videreføre tilskudd til EX/IN, avhopperprogrammet for unge lovbytere i Oslo	3,0	3,0	Forebyggingstiltak. Foreslått kuttet av regjeringen med begrunnelse «Ingen kan forventes støtte i ubegrenset tid».
JD	433	70	MiRA-Senteret	5,0	5,0	Hjelpetiltak for voldsutsatte minoritetskvinner
JD	440	1	Forebygging av organisert kriminalitet i politidistriktene	100,0	100,0	Redusere rekruttering av gjengkriminelle, bl.a. ved økt bruk av spaning og nærpolti
JD	440	1	Økt etterforskning av mindre bedragerisaker i politidistriktene	25,0	25,0	Sørge for at politiet har ressurser og påtalejurister til å etterforske «petty crimes» og småbedragerier, for å kartlegge og ettergå organiserte kriminelle
	443	1		15,0	15,0	
JD	440	1	Inndragningsteam i hvert politidistrikt	35,0	35,0	Inndragningsteam bestående av en jurist, en etterforsker og en revisor
	443	1		15,0	15,0	
JD	440	1	Styrke arbeidet mot vold, seksuallovbrudd og negativ sosial kontroll	30,0	30,0	Sikre nok etterforskere og påtalejurister som kan jobbe dedikert med disse oppgavene
	443	1		20,0	20,0	
JD	440	1	Styrke og bevare psykiatrigrupper	5,0	5,0	Bevare psykiatrigruppen i Oslo og opprette flere grupper i andre distrikt.
	443	1		5,0	5,0	

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

JD	440	1	Utredning av kommunalt politi	2,5	2,5	Utrede et kommunalt politi, som utelukkende skal jobbe med forebyggende oppgaver
JD	440	1	Utrede sammenslåing av Kripes og Økokrim	2,5	2,5	Styrke samarbeidet mellom Kripes og Økokrim
JD	440	1	Dyrepoliti	2,5	2,5	Økt kapasitet
	443	1		2,5	2,5	
JD	440	70	Etablere «Ressursvenn» som landsdekkende tjeneste	6,0	6,0	Mentorordning for voldsutsatte
JD	440	70	Krisesentersekretariatet (ROSA-prosjektet og nasjonal hjelpetelefon)	4,0	4,0	Nasjonalt hjelpetiltak og kompetansesenter mot menneskehandel
JD	440	70	Rosa kompetanse justis	2,0	2,0	Kompetanseheving i politiet om kjønns- og seksualitetsmangfold
JD	442	1	Etablering av ettårig studium i etterforskning for økonomer og revisorer	10,0	10,0	Ment å dekke etterspørsel etter spesialkompetanse i økonomisk kriminalitet hos politiet
JD	414	1	Øke salærsatsen med 100 kroner ut over regjeringens forslag	16,3	16,3	Samlet kostnad = 162,5 mill. kr.
	414	21		2,0	2,0	
	466	1		91,0	91,0	
	470	1		51,2	51,2	
	473	21		2,1	2,1	
JD	470	72	Etablering av en riksdekkende førstelinjetjeneste for rettshjelp	176,0	176,0	Et fysisk, telefonisk og digitalt tilbud, som dekker alle landets kommuner og fengsler.
JD	470	72	Spesielle rettshjelptiltak	25,0	25,0	Jussbuss, Jurk, Gatejuristen, NOAS
JD	440	1	2000 kvoteflyktninger	3,6	3,6	Regjeringen foreslår 200. Nettosum = 338,7 mill. kr. Se også ramme 6.
	440	25		3,6	3,6	
	444	1		0,6	0,6	
JD	410	1	Ikke opprette fem nye tingretter	-50,3	-50,3	
JD	440	1	Nye tjenestesteder, Politiet	-105,0	-105,0	Omprioriteres til målrettede satsinger
JD	440	1	Politiet. Intern omprioritering	-180,0	-180,0	Omprioriteres fra generell styrking til målrettede satsinger
JD	441	1	Politidirektoratet	-100,0	-100,0	Omprioriteres til forebygging mv
JD	454	45	Ingen avsetning til bygging av ny redningshelikopterbase i Bodø i 2025	-50,7	-50,7	Forskyving av oppstart. Kostnadsrammen for prosjektet blir det samme jfr. romertallsvedtak.
SUM RAMMEOMRÅDE 5: JUSTIS				582,3	582,3	

Rammeområde 6: Innvandring, regional utvikling og bolig

Dep.	Kap.	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
KDD	553	74	Klyngeprogrammet	28,0	28,0	Regjeringen foreslår å avvikle KDDs andel av ordningen i sin helhet.
KDD	590	81	Bylivsenteret	1,0	1,0	Økt støtte til prosjektet i regi av Norske arkitekters landsforbund (NAL) til byutvikling m.m.
KDD	590	81	FutureBuilt	10,0	10,0	Utvidelse til nasjonalt program
JD	490	23	Transnasjonal undertrykkelse	5,0	5,0	Regelverksutforming og tiltak for å unngå transnasjonal undertrykkelse
AID	670	1	2000 kvoteflyktninger	10,2	10,2	Regjeringen foreslår 200 kvoteflyktninger i 2025. Nettosum = 338,7 mill. kr. Se også ramme 5 og økte inntekter (ODA-godkjente) under.
	671	60		686,6	262,7	
	671	61		58,9	26,4	
	672	60		62,5	11,9	
JD	490	1		27,3	27,3	
	490	73		7,8	7,8	
	490	75		15,7	15,7	
DFD	1530	30	Grieg-akademiet (UiB)	10,0	10,0	Prosjektering/planlegging
KDD	2412	90	Øke Husbankens låneramme med 6 mrd. kroner	4 512,0	420,0	Økes fra 29 til 35 mrd. kroner. Blå tall = under streken.
	5312	90		-330,0	-0,4	
KDD	553	66	Bygdevekstavgifter	-37,0	-37,0	Halvering av programmet. Omprioriteres til klynger og innovasjon.
KDD	1531	1	Eiendommer til kongelige formål	-10,0	-10,0	Ubegrunnet forslag om å øke posten med 10 mill. kroner
DFD	2445	31	Utsatt igangsetting av byggetrinn 2, nytt regjeringskvartal	-500,0	-500,0	Utsettes på grunn av uklarhet rundt utbygging av grøntareal «Regjeringspark». Det brukes t.o. 3,5 mrd. til byggetrinn 1 i 2025.

Økte inntekter

JD	3490	3	2000 kvoteflyktninger	23,7	23,7	ODA-godkjente inntekter
	3490	6		7,4	7,4	
KDD	5615	80	Øke Husbankens låneramme med 6 mrd. kroner	336,0	12,0	Økte renteinntekter
SUM RAMMEOMRÅDE 6: INNVANDRING, REGIONAL UTVIKLING OG BOLIG (ekskl. økte lånerammer i Husbanken)				8,9	-174,1	

Rammeområde 7: Arbeid og sosial

Dep.	Kap.	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
AID	605	22	Forsøksordning med kommunalisering av arbeidsavklaringspenger	40,0	40,0	
AID	621	75 (NY)	Opprette et sosialt investeringsfond etter dansk modell	50,0	50,0	Oppfølging av dok.8 om gründer
AID	2530	70	Senket inngangskrav til arbeidsavklaringspenger til 40% av redusert arbeidsevne, som del av sykepengereform	98,0	33,0	Del av omlegging av sykelønnsordningen for ekspertgruppens anbefaling
AID	2541	70	La selvstendig næringsdrivende beholde opptjente rettigheter til dagpenger i inntil to år	190,0	95,0	Oppfølging av dok.8 om gründer
AID	2650	71	Sykelønnsordning, selvstendig næringsdrivende	158,0	106,0	Endres tilsvarende Venstres forslag til endringer i sykelønn for øvrig. Tilsvarende 100 pst. kompensasjon (fra dag 17. sykedag) i seks måneder, 80 pst. etter det. I dag er ordningen 80 pst fra dag 17. Oppfølging av repr.forslag om gründerne.
AID	2661	79	Aktivitetshjelpemidler	50,0	50,0	Utsyr til para-utøvere.
AID	605	1	Økt pensjon for enslige minstepensjonister	-5,0	-5,0	Øker med 2 000 kr. Kompensasjon for bortfall av strømstøtte
	2670	70		145,5	145,5	
AID	605	1	1 000 færre tiltaksplasser	-33,2	-33,3	Regjeringen foreslår å øke antallet med 5.700.
	634	76		-135,0	-135,0	
AID	640	1	Arbeidstilsynets oppfølging av nytt innleieregelverk	-26,0	-26,0	Meningsløst regelverk og bruk av ressurser i Arbeidstilsynet
AID	666	70	Tilskudd til AFP i privat sektor	-179,0	-179,0	Det statlige bidraget avvikles for nye personer i ordningen fra 1.1.2025
AID	612	1	Øke avkortning av pensjon for gifte og samboende pensjonister	-21,0	-21,0	Økes fra 10 til 15 pst. avkortning.
	2665	70		-284,0	-284,0	
	2670	70		-2 900,0	-2 900,0	
	2680	70		-1,8	-1,8	
AID	2541	70	Avvikle feriepenge på dagpenger	-980,0	-980,0	

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

AID	2650	70	Reformere sykelønnsordningen	-7 936,0	-6 117,0	Modell som foreslått av ekspertgruppen til Sysselsettingsutvalget 2019
	2650	71		-14,0	-125,0	
	2650	75		-3 055,0	0,0	
AID	2651	70	Gjeninnføre karenperiode i AAP	-312,0	-156,0	Gjeninnføre ordningen om en karenperiode på ett år før det er mulig å søke AAP på nytt etter maksimal stønadperiode.
SUM RAMMEOMRÅDE 7: ARBEID OG SOSIAL				-15 150,5	-10 443,6	

Rammeområde 8: Forsvar

Dep.	Kapittel	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
FD	1700	71	Tilskudd til UTSYN, Senter for sikkerhet og totalforsvar	5,0	5,0	
FD	1700	79	Økt militær støtte til Ukraina	10 000,0	10 000,0	
FD	1710	1	Konkurransutsette renholdstjenester i Forsvarsbygg	-40,0	-80,0	
FD	1760	45	Tilrettelagt innhenting av grensekryssende elektroniske kommunikasjon	-219,0	-219,0	Unødig datalagring. Halvering av anslått utbetaling i 2025.
SUM RAMMEOMRÅDE 8: FORSVAR				9 746,0	9 706,0	

Rammeområde 9: Næring

Dep.	Kapittel	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
NFD	904	1	Brønnøysundregistrene	25,0	25,0	Register for reelle rettighetshavere og utvidet åpningstid, veiledningstjeneste for gründere
NFD	905	21	Prøveproduksjon/kartlegging Fensfeltet	40,0	40,0	
NFD	922	72	Nasjonale følgemidler, romvirksomhet	25,0	25,0	Øremerkes mindre aktører som har behov for støtte til å utvikle teknologi eller kompetanse som gjør dem i stand til å få internasjonale kontrakter.
NFD	952	50	Investinor	70,0	70,0	200 mill. kr. til tidligfasekapital (såkorn og venture). Regjeringen foreslår ingen nye bevilgninger til Investinor i 2025
	952	95		130,0	130,0	
NFD	2421	50	Etablererkurs og veiledningstjeneste for ukrainske flyktninger om å starte og drive egen bedrift i Norge.	0,0	0,0	10 mill. kr. øremerkes innenfor den foreslåtte økningen fra regjeringen på 52 mill. kr. hvor deler av tiltakene allerede er ivarettatt av andre aktører.
NFD	2421	71	Modne klynger	50,0	50,0	Oppfølging av repr.forslag om gründerpolitikk
NFD	2421	74	Adapt2Explore	5,0	5,0	Prosjekt for bedre tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne i reise- og opplevelsesnæringen
NFD	2421	74	Opprette et nytt kontor i Kyiv	19,5	19,5	Nytt kontor i Innovasjon Norge for å bidra norsk næringsliv til økt aktivitet i Ukraina.
NFD	2421	76	Miljøteknologiordningen	76,2	76,2	Reel nedgang i regjeringens forslag. Totalt 500 mill. kr. med forslag til økning.
NFD	2426	71	Katapultordningen	100,0	100,0	Styrke den generelle ordningen, opprette en helsekatapult og opprette en mini-katapultordning i tråd med repr.forslag om gründerpolitikk.
NFD	2460	54	Risikoavlastning norsk eksport til Ukraina	500,0	500,0	Omfordes fra tapsavsetning garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter.
NFD	909	73	Nettolønnsordningen	-264,0	-264,0	Sette taket i ordningen på 189.000 kr. (som foreslått av Solberg-regjeringen i 2021).
NFD	954	70	Administrasjon Petoro AS	-434,0	-434,0	Flyttes til SDØEs kontantstrøm.

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

NFD	2421	50	Ikke øremerke støtte til batteriprojekter	-200,0	-200,0	Omfordes til oppfølging av egen gründerpakke og øvrig næringspolitikk
NFD	2421	50	Redusert støtte til petroleumsrelaterte prosjekter under Innovasjon Norge	-44,5	-44,5	Basert på regnskap 2023
	2421	71		-6,0	-6,0	

Økte inntekter

NFD	5460	52	Tilbakeføring tapsavsetning garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter.	500,0	500,0	Omfordes til Ukraina-garantier. Økte inntekter.
SUM RAMMEOMRÅDE 9: NÆRING (ekskl. kapitalinnskudd i Investinor)				-537,8	-537,8	

Rammeområde 10: Fiskeri

Dep.	Kapittel	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
NFD	919	75	Økt føringstilskudd	5,0	5,0	
NFD	923	21	Havforskningsinstituttet	50,0	50,0	Øremerkes forskning på dyrevelferd (oppdrettsfisk) og sjømat.
NFD	917	23	Prisråd for havbruk	-12,4	-12,4	Prisråd og normprissystem avvikles
NFD	919	73	Kompensasjon for CO2-avgift for fiskeflåten	-153,6	-153,6	Ingen økning i 2025
NFD	919	75	Avvikle tilskudd til selfangst	-1,5	-1,5	
NFD	919	77	Avvikle ordningen til tilskudd til kystrekeflåten	-23,2	-23,2	Kystrekeflåten betaler en negativ CO2-avgift på -500 kr/tonn som følge av ordningen.
SUM RAMMEOMRÅDE 10: FISKERI				-135,7	-135,7	

Rammeområde 11: Landbruk

Dep.	Kapittel	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
LMD	1112	50	Alternativ til dyreforsøk	10,0	10,0	Inkl. 500 000 kr. til Norecopa og etablering av et norsk 3R-senter.
LMD	1115	1	Mattilsynet	20,0	20,0	Øremerkes mattrygghet og dyrevelferd i landbruk og havbruk.
LMD	1137	71	Forskning, dyrevelferd og økologisk matproduksjon	10,0	10,0	
LMD	1138	70	Støtte til organisasjoner	10,0	10,0	Biologisk-dynamisk Forening (BdF) (2 mill. kr.), Dyrevernalliansen (0,5 mill. kr.), NOAH (1 mill. kr) og Matsentralen Norge (6,5 mill. kr).
LMD	1149	73	Fleralderskogbruk	10,0	10,0	
LMD	1150	50	Kartlegging av naturskog	15,0	15,0	
LMD	1150	74	Vannmiljøtiltak	20,0	20,0	Oslofjorden m.m.
LMD	1152	71	Bionova	50,0	50,0	Program for biogassproduksjon
LMD	1138	75	Tilskudd til Dyrsku'n	-3,0	-3,0	
LMD	1142	75	Avvikle strømstøtteordningen for jordbruket	-59,5	-59,5	
LMD	1149	71	Reduksjon av tilskudd til etablering av skogsbilveier	-30,0	-30,0	Skogsbilveier mv
LMD	1149	73	Reduksjon av tilskudd til gjødsling av skog	-35,0	-35,0	Tettere planting, gjødsling av skog m.m.
LMD	1150	50	Veibygging og drift i vanskelig terreng	-50,0	-50,0	
SUM RAMMEOMRÅDE 11: LANDBRUK				-32,5	-32,5	

Rammeområde 12: Olje og energi

Dep.	Kap.	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
ED	1800	50	Regionale kompetansesenter for fornybar energi	5,0	5,0	Støtte kommuner med ressurser og kompetanse for å gjøre helhetlige og gode vurderinger
ED	1820	22	Økte midler til flom- og skredsikring	50,0	50,0	Øker potten for flom- og skredsikring til 400 mill . kr.
ED	1850	50	Tilskuddsordning for planlegging av CCS ved avfallsanlegg ved de store byene	200,0	200,0	Utrede karbonfangst- og lagring ved hvert av de enkelte avfallsanleggene i Trondheim, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Fredrikstad, Ålesund, Gjøvik og Tromsø
ED	1850	50	Negativ CO2-avgift for CO2-fangst- og lagring av biogent avfall	0,0	0,0	Innføres en negativ CO2-avgift for fangst og lagring av biogent avfall
ED	1850	60	EUs Hydrogenbank	200,0	200,0	Statlig, nasjonal medfinansieringsordning
ED	1850	73	Fremtidsrettet forskning på klimavennlig teknologi	50,0	50,0	Forskning på bl.a. CCS, hydrogen og fornybar energi
ED	1800	71	Norsk Oljemuseum	-16,8	-16,8	Avvikle EDs finansiering. Næringen kan finansiere museet dersom det er behov ut over kommersielle inntekter.
ED	1810	21	Kartlegging av havbunnsmineraler	-150,0	-150,0	Deler omprioriteres til kartlegging og prosjektering av Fensfeltet og kartlegging av kritiske og strategiske mineraler i sidestrømmer fra prosessindustrien
ED	1810	21	Kartlegging av oljeressurser	-50,0	-50,0	
ED	1820	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	-18,0	-18,0	Ordningen avvikles
ED	1820	75	Avvikle strømstøtteordningen.	-4 800,0	-4 800,0	Omfordes til lavere skatt på inntekt, økt pensjon for enslige minstepensjonister og Enova-støtte til enøk-tiltak.
ED	1850	73	Petroleumsforskning	-250,0	-250,0	Omprioriteres til annen FoU-virksomhet. 25 pst. av bevilgningen på 959 mill. kr. går til petroleumsforskning

ED	1850	75	Kutt i petroleumsporteføljen til NORWEP	-14,0	-14,0	
----	------	----	---	-------	-------	--

Økte inntekter

ED	4860	1	Gebyrer, Havindustritilsynet	165,0	165,0	Havindustritilsynet finansieres på samme måte som Finanstilsynet, gjennom gebyr for tilsynsvirksomhet. Økte inntekter
SUM RAMMEOMRÅDE 12: OLJE OG ENERGI				-4 942,0	-4 942,0	

Rammeområde 13: Miljø

Dep.	Kapittel	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
KLD	1400	76	Kritiske og strategiske mineraler i sidestrømmer fra prosessindustrien	20,0	20,0	Kartlegging.
KLD	1400	76	Grønt landtransportprogram	5,5	5,5	Pilotprosjekter knyttet til biogass i veitransport og anlegg, fossilfrie ekspressbusser mv.
KLD	1420	21	Oslofjorden og andre sårbare områder	50,0	50,0	
KLD	1420	21	Tilskudd til vannmiljøtiltak, kalking, anadrom laksefisk og bekjempelse av pukkellaks	30,0	30,0	
KLD	1420	21	Prioriterte tiltak for villrein	10,0	10,0	
KLD	1420	21	Statlige vannmiljøtiltak og vassdragsrestauring	70,0	70,0	
KLD	1420	30	Bevaring av friluftsområder	10,0	10,0	
KLD	1420	31	Tiltak i verneområder og naturrestauring	35,0	35,0	
KLD	1420	32	Frivillig skogvern	500,0	500,0	
KLD	1420	39	Oppryddingstiltak i forurenset sjøbunn	100,0	100,0	Prioriterte prosjekt: Vågen i Bergen, Galeivågen, Stavanger og Aspevågen i Borgundfjorden (Ålesund)

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

KLD	1420	60	Natursats	100,0	100,0	Tilskudd til naturmangfoldstiltak i kommunene
KLD	1420	61	Klimasats	200,0	200,0	Tilskudd til klimatiltak i kommunene
KLD	1420	71	Tiltak mot marin forsøp- ling	35,0	35,0	
KLD	1420	77	Støtte til Miljøfyrtårn	1,5	1,5	
KLD	1420	77	Økt støtte til BirdLife Norge	1,0	1,0	Lista fyr og Jomfruland nasjonalpark
KLD	1420	78	Tilskudd til friluftskti- vitet	25,0	25,0	For å tette regjeringens kutt
KLD	1420	78	Tilskudd til nasjonale turiststier	5,0	5,0	For å ta vare på naturen på godt besøke steder
KLD	1420	78	Utvikling av blå-grønn infrastruktur i område- satsningene i Oslo	5,0	5,0	
KLD	1420	80	Tiltak for å ivareta naturen	75,0	75,0	Bl. a. ville pollinerende innsek- ter, truede naturtyper og arter, tiltak mot fremmedarter
KLD	1420	80	Naturrestaurering	30,0	30,0	Bl.a. tareskog og blå skog
KLD	1420	81	Verdiskaping basert på naturarven	3,0	3,0	
KLD	1420	85	Stiftelsen nasjonalt villakssenter	10,0	10,0	Tana, Namsos, Lærdal og Lyngdal
KLD	1420	85	Runde miljøsenter	5,5	5,5	
KLD	1422	70	Grønn skipsfart	25,0	25,0	Tilskudd til private
KLD	1428	50	Styrking av Enova	2 000,0	2 000,0	Punktutslippsprogram m.m.
KLD	1482	73	Klima- og skoginitiativet	250,0	250,0	Inngår også som en del av den samlede bistandsinnsatsen
KLD	1420	74	CO2-kompensasjons- ordningen	-3 400,0	-3 400,0	Omprioriteres til Enova, Hydro- gensatsing, Biogass m.m.
KLD	1481	22	Kjøp av klimakvoter	-180,0	-180,0	Videreføres på 2024-nivå
SUM RAMMEOMRÅDE 13: MILJØ				21,5	21,5	

Rammeområde 15: Helse

Dep.	Kapittel	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
HOD	701	60	Helseteknologi i kommunal helse- og omsorgstjeneste	28,8	28,8	Totalt 100 mill. kr. i ordningen i 2025 (fra 56,7 mill. kr. i 2024)
HOD	701	73	Digital opplæring av eldre	10,0	10,0	
HOD	702	70	Frivillig helseberedskap	30,0	30,0	Tilskudd til bl.a. Røde Kors, Norsk Folkehjelp og NKS
HOD	714	60	Psykisk helse i skolen	20,0	20,0	
HOD	714	79	Friluftslivets år	10,0	10,0	
HOD	714	79	Kostholdstiltak	10,0	10,0	
HOD	714	79	Ammehjelpen	1,3	1,3	
HOD	732	70	Tilbud om 1 time fysioterapi for alle kvinner etter fødsel	20,0	20,0	Gjelder fra 1.8.2025
HOD	732	70	ME pleieplasser og ambulante tjenester	10,0	10,0	
HOD	732	72	Videreføre avtaler med private aktører til tverrfaglig spesialisert rusbehandling i Helse Sør-Øst (intern omprioritering)	0,0	0,0	Videreføre avtalene med Renåvangen, Tyrili Skien, Tyrili Arendal, Tyrili Lillehammer, Frankmotunet (Folldal), Veselien og Kvinnekollektivet Arken.
HOD	732	75	Fødeavdeling, Alta	10,0	10,0	
HOD	760	70	Frivillig helse- og omsorgsarbeid	5,0	5,0	
HOD	765	60	Lavterskeltilbud rus i kommunene	20,0	20,0	
HOD	765	60	Statlig tilskudd til nytt brukerrom i Oslo	20,0	20,0	
HOD	765	60	Psykisk helse i kommunene	40,0	40,0	Tilskudd til økt satsing på psykisk helse i kommunene
HOD	765	62	Overdoseforebygging	5,0	5,0	
HOD	765	71	Brukere og pårørende psykisk helse, rus og vold	20,0	20,0	
HOD	765	72	ROS (rådgivning om spiseforstyrrelser)	1,0	1,0	
HOD	765	73	Fontenehus	5,0	5,0	
HOD	765	75	Tiltak for forebygging av selvmord og selvskading	5,0	5,0	

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

HOD	770	70	Tannhelsetjeneste for pasienter med psykiske plager og ACT/FACT	10,0	10,0	
HOD	780	50	Forskning på kvinnehelse	30,0	30,0	
HOD	781	21	Mammografiprogrammet	1,0	1,0	
HOD	781	79	Endometrioseforeningen	2,0	2,0	
HOD	781	79	Kvinnehelsehus	20,0	20,0	Tilskudd til NKS til drift/utvidelse av tilbud
HOD	732	82	Redusert Låneramme nye UiO	-320,0	-320,0	10 pst. reduksjon.
SUM RAMMEOMRÅDE 15: HELSE				14,1	14,1	

Rammeområde 16: Utdanning og forskning

Dep.	Kap.	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
KD	225	65	Sommerskole	100,0	100,0	
KD	225	69	Tiltak mot fravær/fracfall vgs.	300,0	300,0	
KD	225	74	Seksualitetsundervisningsløft	5,0	5,0	Tilskudd til organisasjoner.
KD	226	21	Svømmeopplæring	50,0	50,0	
KD	226	21	Tiltakspakke for å redusere fraværet i grunnskolen	250,0	250,0	
KD	226	21	Videreføre Lektor2-ordningen i realfag	9,0	9,0	
KD	256	1	Raskere godkjenning av utenlandsk utdanning og yrkeskvalifikasjoner	5,0	5,0	Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse.
KD	260	50	Avvikle ordningen med studieavgift for studenter utenfor EØS og Sveits	74,4	74,4	
	260	70		6,3	6,3	
KD	260	50	Reversere regjeringens forslag om å innføre gebyr for gjentak av beståtte eksamener.	18,4	18,4	
	260	70		3,9	3,9	

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

KD	260	50	Økt basisfinansiering UH-sektoren	326,5	326,5	Samlet styrking = 350 mill. kr.
	260	70		23,5	23,5	
KD	260	50	Miljøovervåkingssystemet COAT	20,0	20,0	Reversere kutt i miljøovervåkingssystemet Climate-Ecological Observatory for Arctic Tundra (COAT) ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT)
KD	260	50	1.000 nye IKT-studieplasser	311,7	51,9	
	2410	50		111,8	18,6	
	<i>2410</i>	<i>90</i>		<i>356,6</i>	<i>59,4</i>	
KD	260	50	500 nye studieplasser realfagsprogram	155,8	26,0	Kommer i tillegg til IKT-plasser
	2410	50		55,9	9,3	
	<i>2410</i>	<i>90</i>		<i>178,3</i>	<i>29,7</i>	
KD	260	50	Psykologistudier UiS (48 plasser)	52,3	2,5	
	2410	50		10,7	0,9	
	<i>2410</i>	<i>90</i>		<i>34,2</i>	<i>2,8</i>	
KD	270	74	Studentvelferd	25,0	25,0	
KD	270	75	Øke tilskuddssatsen til studentboliger til 30 pst (permanent)	93,5	18,7	
KD	271	1	NOKUT	5,0	5,0	Raskere saksbehandling, akkreditering av studietilbud
KD	2410	50	Økt studiestøtte til 1,35G	609,4	304,7	Opptrapping mot 1,5G. = 11 350 kr. mer per studieår.
	2410	72		61,3	14,2	
	<i>2410</i>	<i>90</i>		<i>2 090,1</i>	<i>1 045,1</i>	
KD	2410	50	Innføre 12 mnd. studiestøtte for studenter med barn	50,0	0,0	Innføres fra studieåret 2025/26
	2410	70		21,7	0,0	
	2410	90		<i>156,0</i>	<i>0,0</i>	
KD	2410	50	Ikke støtte regjeringens endringer i konverteringsordningen (omgjøring av studielån til stipend)	350,0	175,0	Dagens ordning er 25 pst. på bakgrunn av studiepoeng 15 pst. på bakgrunn av avlagt grad. Regjeringen foreslår motsatt fordeling.
KD	2410	70	Stipend samiskspråklige studenter	1,8	0,9	Tilleggsstipend på 50 000 kr. for samiskspråklige studenter som tar barnehagelærer-, lærer eller lektorutdanning

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

KD	285	71	Strategiske forskningsprioriteringer	125,0	125,0	
KD	285	72	Langsiktig, grunnleggende forskning	125,0	125,0	
KD	285	73	Grunnbevilgning samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutt	100,0	100,0	50 mill. kr. øremerkes til et nytt forskningscenter for næringsrettet digitalisering.
NFD	920	70	Næringsrettet forskning	200,0	200,0	100 mill. kr. øremerkes tidligfase teknologioverføring og flere nærings-PhD-stillinger
NFD	920	71	Grunnbevilgning teknisk-industrielle institutter	50,0	50,0	
KD	225	61	Ikke utvide rentekompensasjonsordningen	-65,0	-65,0	
KD	285	71	Petroleumsforskning	-15,9	-15,9	Omprioriteres til annen FoU-virksomhet.
SUM RAMMEOMRÅDE 16: UTDANNING OG FORSKNING (ekskl. økte lånerammer Lånekassen)				3 627,0	2 363,8	

Rammeområde 17: Transport og kommunikasjon

Dep.	Kapittel	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
SD	1301	70	Pilotprosjekt, utslippsfrie anleggsplasser	22,6	22,6	Tilsvarende 50 mill. kr. på posten i 2025 (men den var på 80 mill. kr. i 2023)
SD	1301	71	Forskning, miljøvennlig samferdsel	50,0	50,0	
SD	1320	66	Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljø	35,0	35,0	
SD	1332	66	Kollektivtransport, Akershus	100,0	100,0	Videreføre tilbud/priser (se også forslag om ytterligere 400 mill. kr. under kommuneramma)
SD	1332	66	Tilskudd til klima- og miljøvennlig byutvikling	17,0	17,0	Gjelder regionbyene Bodø, Ålesund, Haugesund, Arendal/ Grimstad og Vestfoldbyene
SD	1352	70	10 pst.reduksjon i billettpriser på tog	270,0	270,0	Gjelder ikke for områder med takstsamarbeid.
SD	1352	72	Fornyning og mindre investeringer, jernbane	415,0	415,0	Gjelder i det alt vesentlige godstransport på bane
SD	1352	73	Planlegging jernbane	250,0	250,0	Prosjekter som kan prioriteres: Vestfoldbanen (Stokke-Torp-Sandefjord), Rikstunnel Oslo, Godskonsept Oslo-Göteborg, Dobbeltspor Grenlandsbanen, Drammen-Hokksund, Skeiane-Nærbø og Sira-Egersund-Moi i Rogaland og Godsterminal Eina nord.
SD	1352	73	Viltoverganger, jernbane	25,0	25,0	Oppfølging av prioriteringer i egen NTP.
SD	1352	75	Tilskudd til godsoverføring fra vei til jernbane	45,2	45,2	Tilsvarende 150 mill. kr. på posten totalt
DFD	1540	24 (NY)	Medfinansieringsordning for KI-prosjekter i offentlig sektor (inkl. kommunesektoren)	100,0	100,0	Tiltak for å stimulere til økt bruk av KI i offentlig sektor ref. perspektivmeldingen og regjeringens digitaliseringsstrategi
DFD	1541	60	Bredbåndsutbygging i distriktene	165,0	165,0	Nå regjeringens eget mål om 100Mbit/s for alle innen 2025
DFD	1542	71	Statlig medfinansieringsordning, DIGITAL	30,0	30,0	Totalt 50 mill. kr. i ordningen
SD	1320	30	Mindre investeringstiltak, Riksveiinvesteringer	-500,0	-500,0	Ca. 10 pst. kutt. Utsatte investeringer i døgnhvileplasser på E6 i Akershus og Nordland.

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

SD	1320	72	Tilskudd til riksveiferjedrift	-43,1	-43,1	Reversering av gratis og reduserte ferjepriser til 2022-nivå. Se også ramme 18.
SD	1320	73	Tilskudd til reduserte bompengetakster utenfor byområdene	-768,1	-768,1	Ordningen avvikles
SD	1321	70	Tilskudd til Nye Veier	-1 500,0	-1 500,0	E6 Moelv-Øyer. Omfordeles til fylkesvei i tråd med vårt NTP-opplegg
SD	1352	71	Bane NOR. Gevinst av konkurranseutsetting	-150,0	-150,0	I tråd med Venstres NTP-opplegg
SD	1352	73	"Flere og raskere tog på Østfoldbanen"	-20,0	-20,0	I tråd med Venstres NTP-opplegg. Omprioriteres til annen jernbanesatsing
SD	1370	70	Reduksjon i omdelingsdager til postkasser	-275,0	-275,0	Reduseres fra 2,5 til 2 dager per uke. Anslag.

Økte inntekter

SD	4320	4	Økte ferjepriser	271,6	271,6	Reversering av gratis og reduserte ferjepriser til 2022-nivå
SUM RAMMEOMRÅDE 17: TRANSPORT OG KOMMUNIKASJON				-2 003,0	-2 003,0	

Rammeområde 18: Rammeoverføring til kommunesektoren mv.

Dep.	Kapittel	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
KDD	571	60	Gratis fulltidsplass i barnehage for alle som faller inn under ordningen med 20 timer gratis kjernetid i barnehage, gjeldende fra 1. august 2025.	496,0	236,0	Gjelder også for ettåringer i familier med husholdningsinntekt lavere enn 669 050 kr. (ettåringer er ikke inne i ordningen i dag)
KDD	571	60	Øke veiledende sosialhjelpssatser for barnefamilier med 20 pst.	340,0	340,0	
KDD	571	60	Løpende barnehageopptak - opptrapping	2 504,0	1 046,0	Utvides til å gjelde barn født i desember og januar.
KDD	571	60	Økt bemanning, barnehager	1 400,0	1 400,0	2 000 flere stillinger. Omprioritert fra økt barnehagepris

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

KDD	571	60	Kontaktlærer	2 031,0	846,0	En skoletime ekstra kontaktlærertid per uke for alle lærere 1.-10. trinn fra skolestart høsten 2025.
KDD	572	60	Barnevern, Oslo	73,8	73,8	
KDD	572	60	Kollektivtransport i fylkene	400,0	400,0	Opprettholde tilbud. Totalt 500 mill. kr. inkl. øremerket tilskudd til Akershus over SDs budsjett.
KDD	572	60	Nullutslipp, nye hurtigbåtanbud	50,0	50,0	Kompensasjon for til fylkeskommuner for økte kostander ved krav til nullutslipp i nye anbud.
KDD	572	60	Fylkesveier	1 500,0	1 500,0	Opprustning, fornying og ras- og skredsikring. Kommer i tillegg til regjeringens økning på 0,5 mrd. kr.
KDD	572	60	Økt lærlingtilskudd	249,0	249,0	Økes med 10 pst.
KDD	571	60	Øke maksimal oppholdsbetaling i barnehage til 2.500 kr/mnd.	-1 396,0	-1 396,0	Omfordeler til økt bemanning i barnehagene.
KDD	571	60	Grunnskoletilskuddet	-1 364,3	-1 364,3	Omfordeler til andre skole- og lærersatsinger.
KDD	571	60	Redusert merbevilgning, tillegg 1	-1 107,7	-1 107,7	Samme totalbeløp til kommunene som regjeringens samlede opplegg.
KDD	572	60	Reversere ordningen med rabatt på tannhelse for 21-24 åringer	-420,0	-420,0	
KDD	572	60	Ikke kompensere fylkeskommuner for økt CO2-pris	-60,8	-60,8	Omprioriteres til kollektivtransport i fylkene.
KDD	572	60	Videreføre ferjepriser på 2022-nivå	-684,9	-684,9	Omprioriteres til kollektivtransport i fylkene.
KDD	572	60	Ikke støtte regjeringens forslag til ekstraordinær bevilgning til fylkeskommunene	-700,0	-700,0	Venstres samlede opplegg medfører ca. 400 mill. kr. mer til fylkeskommunene.
SUM RAMMEOMRÅDE 18: RAMMEOVERFØRING TIL KOMMUNESEKTOREN MV.				3 310,1	407,1	

Rammeområde 19: Tilfeldige utgifter og inntekter

Dep.	Kapittel	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
FIN	2309	1	ABE-reformen gjeninnføres, tilsvarende 0,5 pst. effektivisering	-1 215,0	-1 215,0	Helseforetak, kriminalomsorg, UH-sektoren og tilskuddsordninger under KUD skjermes.
FIN	2309	1	Ikke kompensere statlige virksomheter for ekstra arbeidsgiveravgift	-690,0	-690,0	

Økte inntekter

FIN	5309	1	Salg av Bankplassen 4	140,0	140,0	Økt inntekter
SUM RAMMEOMRÅDE 19: TILFELDIGE UTGIFTER OG INNTEKTER				-2 045,0	-2 045,0	

Rammeområde 20: Stortinget, finansadministrasjon mv.

Dep.	Kapittel	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
FIN	1602	1	Etablere en egen fintech-avdeling og styrke veiledningstjenesten i Finanstilsynet.	15,0	15,0	
FIN	41	1	Driftsutgifter, Stortinget	-20,0	-20,0	Økning i tråd med KPI (3,8 pst.)
FIN	1650	89	Ikke opprette Statens Fond i Tromsø	-290,0	-290,0	Reduserte rentekostnader, Statslån

Økte inntekter

FIN	5580	70	Økt gebyr Finanstilsynet	15,0	15,0	Finansiering av ny fintech-avdeling mv.
SUM RAMMEOMRÅDE 20: STORTINGET, FINANSADMINISTRASJON MV				-310,0	-310,0	

Rammeområde 21: Skatter og avgifter (røde tall = skatte- og avgiftslettelser)

Dep.	Kap.	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
FIN	5501	70	Endringer i trinnskatt	2 729,0	2 195,0	Sats i trinn 1 reduseres fra 1,7 til 1,5 pst, innslagspunkt heves fra 217 400 til 225 000 kr. Sats i trinn 3 økes fra 13,7 til 14,5 pst. Sats i trinn 4 økes fra 16,7 til 17,8 pst, innslagspunkt senkes fra 942 400 til 930 000 kr. Trinn 5 utgår.
FIN	5501	72	Økt minstefradrag	-3 984,0	-3 190,0	Minstefradraget økes fra 92 000 til 98 000 kr.
FIN	5501	72	Økt personfradrag	-3 367,0	-2 700,0	Personfradraget økes fra 108 550 til 112 550 kr.
FIN	5501	70	Ikke støtte regjeringens forslag om å oppheve bostedsregelen for utsendte utenriksansatte	-1,0	-1,0	
FIN	5501	70	Ikke støtte til regjeringens forslag om exit-skatt	-100,0	0,0	
FIN	5501	72	Nytt særfradrag for enslige forsørgere med flere enn ett barn	-60,0	-48,0	Det innføres ett nytt fradrag på 20.000 kr. for første barn og 25.000 kr. for hvert påfølgende barn. Utvidet barnetrygd reduseres tilsvarende skattefordelen av 20.000 per barn.
FIN	5501	72	Redusert reisefradrag	800,0	640,0	Justeres tilsvarende forslaget fra Solberg-regjeringen 2022
FIN	5501	72	Redusere fagforeningsfradraget til 4.500 kr.	740,0	590,0	
FIN	5501	72	Unnta forbrukslån og kredittkortgjeld fra rentefradraget	1 260,0	1 010,0	Anslag basert på samlet forbruksgjeld = 82 mrd. kr., snittrente 7 pst.
FIN	5501	72	Øke det maksimale fradraget for pensjonssparing til 30 000 kr.	-220,0	-175,0	Økes fra 15 000 til 30 000 kr.
FIN	5501	72	Gjeninnføre ordning med skattefri fordel ved ansattes kjøp av aksjer	-255,0	-206,0	Maksimal fordel = 25 000 kr.
FIN	5501	72	Heve grensen for fradrag for pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende	-21,0	-17,0	Likestilles med øvrige arbeidsgivere slik at også selvstendig næringsdrivende kan spare inntil 18,1 pst av lønn mellom 7,1 og 12G
FIN	5501	72	Heve grensen for skattefradrag for gaver til frivillige	-110,0	-90,0	Heves fra 25 000 til 50 000 kr.

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

FIN	5501	72	Innlemme Fintech-selskaper i opsjonsskatteordningen	-50,0	0,0	Anslag. Ikke mulig å få svar fra FIN.
FIN	5501	72	Utvide ordningen med aksjesparekonto til også å inkludere unoterte aksjer	-150,0	-120,0	Anslag. Ikke mulig å få svar fra FIN.
FIN	5501	72	Innføre lavere midlertidig inntektsskatt for utenlandske arbeidstakere med spisskompetanse etter modell fra Sveriges "expert-skatt"-ordning	-80,0	-64,0	Anslag. Ikke mulig å få svar fra FIN, men gjelder neppe spesielt mange i første år. Til grunn for anslaget ligger 1000 personer med inntekt på snitt 1 mill. kr. (Totalt omfattes 3.900 personer av ordningen i Sverige i 2023)
FIN	5501	72	Ikke fjerne toårs tidsavgrensning for pendlerfradrag for ansatte som bor på brakke	100,0	80,0	
FIN	5501	72	Øke skattefri grense for utleie av egen fritidsbolig til 50 000 kr.	-110,0	-90,0	
FIN	5501	72	Ikke skattlegge introduksjonsstønad som lønn	-40,0	-32,0	
FIN	5700	71	Trygdeavgift, lønnsinntekt	-2 147,0	-1 717,0	Reduseres fra 7,7 til 7,6 pst
FIN	5700	71	Øke frikortgrensen til 125.000 kr.	-547,0	-437,0	
Sum endringer i personbeskatning				-5 613,0	-4 372,0	

FIN	5501	70	Redusert utbytteskatt	-1 280,0	-1 030,0	Oppjusteringsfaktor reduseres fra 1,72 til 1,67, tilsvarende en prosentenhet reduksjon i utbytteskatten
FIN	5501	70	Heve innslagspunkt i formuesskatt	-1 600,0	-1 280,0	Heves fra 1,76 til 2 mill. kr.
FIN	5501	70	Redusert formuesskatt på "arbeidende kapital"	-6 770,0	-5 415,0	Verdsettelsen på aksjer, næringseiendom og driftsmidler reduseres til 55 pst. Reduseres fra hhv 80 pst. (aksjer og næringseiendom) og 70 pst. (driftsmidler).
Sum endringer i utbytte- og formuesskatt				-9 650,0	-7 725,0	

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

FIN	5501	70	Fritak for arbeidsgiveravgift i ett år for arbeidsgivere som ansetter en person med flyktningstatus	-320,0	-270,0	Anslag basert på 5 000 personer med snittlønn på 500 000 kr.
FIN	5501	74	Bedre SkatteFunn-ordningen	-330,0	0,0	Støttesatsen økes til 20 pst., og maksimal grense for prosjekter økes til 40 mill. kr.
Sum øvrige endringer, næringsbeskatning				-650,0	-270,0	

FIN	5521	70	Avvikle fritaket for mva. på elektrisk kraft for husholdninger i Nord-Norge	860,0	716,0	
FIN	5521	70	Full mva. på kjøtt	3 000,0	2 400,0	Oppfølging av kostholdsråd og Venstres posisjon og politikk i «selvbergingsmeldingen».
FIN	5521	70	Momsfritak på frukt og grønt (både fersk og frossen)	-5 300,0	-4 240,0	Oppfølging av kostholdsråd og Venstres posisjon og politikk i «selvbergingsmeldingen».
FIN	5521	70	Øke innslagspunktet for merverdiavgift på el-biler til 600 000 kr.	-800,0	-670,0	
FIN	5521	70	Innføre mva.-fritak på kortidsutleie av el-biler	-100,0	-80,0	Anslag. Ikke mulig å få svar fra FIN
FIN	5521	70	Innføre mva.-fritak på reparasjon av klær, elektronikk og husholdnings- og fritidsvarer	-600,0	-500,0	
FIN	5521	70	Gjeninnføre mva.-fritak på elektroniske nyheter	-250,0	-200,0	Basert på ny modell fra MBL.
FIN	5521	70	Full mva. på gebyr på vann og avløp	2 700,0	2 000,0	Ikke støtte regjeringens forslag om redusert sats
Sum endringer i mva.-systemet				-490,0	-574,0	

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

FIN	5508	70	Økt CO2-avgift på sokkelen	1 270,0	1 170,0	Økes tilsvarende 1600 kr/tonn. Påvirker ikke budsjettbalansen.
FIN	5536	71	Sette CO2-komponenten i engangsavgiften for varebiler til 50 pst. av personbiler	600,0	550,0	
FIN	5536	71	Nedjustere innslagspunktet for CO2-komponenten i engangsavgiften fra 70 til 35 gram	50,0	46,0	
FIN	5536	72	Innføre fritak i trafikkforsikringsavgiften for elektriske varebiler	150,0	0,0	
FIN	5536	72	Videreføre trafikkforsikringsavgiften på 2024-nivå	430,0	210,0	
FIN	5538	70	Reversere lettelser i veibruksavgiften 2022-2025	3 000,0	2 740,0	Gjelder bensin og mineralolje (diesel). Ikke bioetanol og biodiesel.
FIN	5542	70	Gjeninnføre grunnavgiften på mineralolje	1 900,0	1 750,0	
FIN	5543	70	Trappe opp CO2-avgiften til 3000 kroner per tonn i 2030 (2020-kroner)	2 230,0	2 040,0	Økes med 30 pst. til 1 600 kr/tonn
FIN	5543	70	Ikke redusere satsen for kvotepliktig sjøfart	45,0	40,0	
FIN	5546	70	Økt sats på avgift på avfallsforbrenning	365,0	330,0	Satsene økes til hhv. 25 pst. for kvotepliktig sektor og 100 pst. for ikke-kvotepliktig sektor.
FIN	5548	70	Trappe opp avgiften på HFK og PFK tilsvarende avgiften på CO2	46,0	41,5	Økes tilsvarende 1600 kr/tonn
FIN	5549	70	Avvikle fritaket i NOX-avgiften for enheter omfattet av miljøavtale med staten om reduksjon av NOX-utslipp	900,0	675,0	
FIN	5561	70	Videreføre flypassasjeravgiften på 2024-nivå	600,0	550,0	
Sum endringer bil- og miljøavgifter <i>(ekskl. CO2-avgift på sokkelen)</i>				10 316,0	8 972,5	

Venstres forslag til statsbudsjett 2025

FIN	5531	70	Økt tobakksavgift	675,0	620,0	Økt tobakksavgift med 10 pst.
Sum andre endringer				675,0	620,0	

SUM RAMMEOMRÅDE 21: SKATTER OG AVGIFTER				-5 412,0	-3 348,5	Netto skatte- og avgiftslettelse
--	--	--	--	-----------------	-----------------	----------------------------------

Rammeområde 22: Utbytte mv.

Dep.	Kapittel	Post	Omtale	Påløpt	Bokført	Merknad
KDD	5616	85	Redusert utbytte Kommunalbanken	-500,0	-500,0	Øremerkes rentenedsettelse = bedre kommuneøkonomi.
NFD	5656	85	Økt utbytte Argentum	200,0	200,0	
NFD	5656	85	Økt utbytte Statkraft	390,0	390,0	
SUM RAMMEOMRÅDE 22: UTBYTTE MV.				90,0	90,0	Økte inntekter

SUM ALLE RAMMEOMRÅDER				1 743,1	-365,2	Økte inntekter
------------------------------	--	--	--	----------------	---------------	----------------

Fylkesvise tall

Under er en oppstilling av noen av tiltakene i Venstres alternative statsbudsjett fordelt geografisk fylkesvis.

En rekke av forslagene i Venstres alternative statsbudsjett vil ha positive lokale ringvirkninger uten at det er spesifisert nærmere. Flere studieplasser og økt grunnfinansiering av universitet, høyskoler og forskningsinstitutt er et slikt eksempel. Økte bevilgninger til bredbånd,

flom- og skredsikring, kollektivtransport i fylkene, naturvern og klynge- og katapultprogram er andre eksempler. Disse satsingene er ikke brutt ned på fylker og/eller utdanningsinstitusjoner.

Når det gjelder økte bevilgninger til fylkesveier, legger vi til grunn samme fordeling mellom fylker som i regjeringens opplegg.

Østfold

Tilskuddsordning for planlegging av CCS ved avfallsanlegg i Fredrikstad 200 mill. kr. totalt fordelt på flere byer.	200,0
Planlegging jernbane, godskonsept Oslo-Gøteborg. 250 mill. kr. totalt fordelt på flere strekninger.	250,0
Fylkesveier, opprustning og fornying	28,9

Oslo

Litteraturhus, Oslo	2,0
Kloden teater (15 mill. kr til bygg, 3 mill. kr. til drift)	18,0
Teater Manu	2,0
Oslo Pride	0,5
Murbyen Oslo	2,0
Oslo Freedom Forum	2,0
Oppfølging av unge lovbrytere (pilotprosjekt i Oslo, Agder og Vest) 200 mill. kr. totalt	200,0
Videreføre tilskudd til EX/IN, avhopperprogrammet for unge lovbrytere i Oslo	3,0

Videreføre avtaler med private aktører til tverrfaglig spesialisert rusbehandling, bl.a. Kvinnekollektivet Arken.	0,0
Planlegging jernbane, Rikstunnel Oslo og godskonsept Oslo-Gøteborg. 250 mill. kr. totalt fordelt på flere strekninger.	250,0
Fylkesveier, opprustning og fornying	4,7
Utvikling av blå-grønn infrastruktur i områdesatsningene i Oslo	5,0

Akershus

Henie Onstad kunstsenter	2,0
Kollektivtransport, Akershus	100,0
Fylkesveier, opprustning og fornying	28,9

Innlandet

Tilskuddsordning for planlegging av CCS ved avfallsanlegg i Gjøvik. 200 mill. kr. totalt fordelt på flere byer.	200,0
Videreføre avtaler med private aktører til tverrfaglig spesialisert rusbehandling, bl.a. Renåvangen (Rendalen), Tyrili Lillehammer, Frankmotunet (Folldal) og Veselien (Brumunddal)	0,0
Planlegging jernbane, Godsterminal Eina nord. 250 mill. kr. totalt fordelt på flere strekninger.	250,0
Fylkesveier, opprustning og fornying	82,4

Buskerud

Planlegging jernbane, Drammen-Hokksund. 250 mill. kr. totalt fordelt på flere strekninger.	250,0
Fylkesveier, opprustning og fornying	78,1

Vestfold

Tilskudd til klima- og miljøvennlig byutvikling, Vestfoldbyene	17,0
Planlegging jernbane, Vestfoldbanen (Stokke-Torp-Sandefjord). 250 mill. kr. totalt fordelt på flere strekninger.	250,0
Fylkesveier, opprustning og fornying	22,3

Telemark

Kunstnarheimen Midtbø	0,5
Prøveproduksjon/kartlegging Fensfeltet	40,0
Fuglestasjon, Jomfruland nasjonalpark	0,5
Videreføre avtaler med private aktører til tverrfaglig spesialisert rusbehandling, bl.a. Tyrili Skien	0,0
Planlegging jernbane, Dobbeltspor, Grenlandsbanen. 250 mill. kr. totalt fordelt på flere strekninger.	250,0
Fylkesveier, opprustning og fornying	75,1

Agder

Oppfølging av unge lovbrytere (pilotprosjekt i Oslo, Agder og Vest) 200 mill. kr. totalt	200,0
Tilskuddsordning for planlegging av CCS ved avfallsanlegg i Kristiansand. 200 mill. kr. totalt fordelt på flere byer.	200,0
Fuglestasjon, Lista fyr	0,5
Stiftelsen nasjonalt villakssenter. Fordeles på Tana, Namsos, Lærdal og Lyngdal	10,0
Videreføre avtaler med private aktører til tverrfaglig spesialisert rusbehandling, bl.a. Tyrili Arendal	0,0
Tilskudd til klima- og miljøvennlig byutvikling, Arendal/Grimstad	17,0
Fylkesveier, opprustning og fornying	97,4

Rogaland

Internasjonale sykkelritt - Tour of Norway	10,0
Tilskuddsordning for planlegging av CCS ved avfallsanlegg i Stavanger. 200 mill. kr. totalt fordelt på flere byer.	200,0
Oppryddingstiltak i forurenset sjøbunn, Galeivågen, Stavanger. 100 mill. kr. totalt fordelt på flere tiltak.	100,0
Psykologistudie UiS (48 plasser)	3,4
Tilskudd til klima- og miljøvennlig byutvikling, Haugesund	17,0
Planlegging jernbane, Skeiane-Nærbø og Sira-Egersund-Moi. 250 mill. kr. totalt fordelt på flere strekninger.	250,0
Fylkesveier, opprustning og fornying	65,1

Vestland

Internasjonale sykkelritt - Tour of Norway	10,0
Stiftelsen Bergen Kjøtt	2,0
Litteraturhus, Bergen	1,0
Bergen Nasjonale Opera	6,0
Musikkselskapet Harmonien	5,0
Jakob Sande-senteret for forteljekunst	1,5
Oppfølging av unge lovbrytere (pilotprosjekt i Oslo, Agder og Vest) 200 mill. kr. totalt	200,0
Tilskuddsordning for planlegging av CCS ved avfallsanlegg i Bergen. 200 mill. kr. totalt fordelt på flere byer.	200,0
Oppryddingstiltak i forurenset sjøbunn, Vågen i Bergen. 100 mill. kr. totalt fordelt på flere tiltak.	100,0
Stiftelsen nasjonalt villakssenter. Fordeles på Tana, Namsos, Lærdal og Lyngdal	10,0
Grieg-akademiet (UiB)	10,0
Reynir (MediaCity, Bergen)	2,5
Kystpilgrimsleia	2,5
Fylkesveier, opprustning og fornying	322,1

Møre og Romsdal

Kystpilgrimsleia	2,5
Nynorsk kultursentrum	1,5
Tilskuddsordning for planlegging av CCS ved avfallsanlegg i Ålesund. 200 mill. kr. totalt fordelt på flere byer.	200,0
Oppryddingstiltak i forurenset sjøbunn, Aspevågen i Borgundfjorden (Ålesund). 100 mill. kr. totalt fordelt på flere tiltak.	100,0
Runde miljøsentere	5,5
Tilskudd til klima- og miljøvennlig byutvikling, Ålesund	17,0
Fylkesveier, opprustning og fornying	166,2

Trøndelag

MiST (Museene i Sør-Trøndelag)	4,0
Stiklestad Nasjonale Kultursenter	2,0
Tilskuddsordning for planlegging av CCS ved avfallsanlegg i Trondheim. 200 mill. kr. totalt fordelt på flere byer.	200,0
Stiftelsen nasjonalt villakssenter. Fordeles på Tana, Namsos, Lærdal og Lyngdal	10,0
Fylkesveier, opprustning og fornying	97,4

Nordland

Balansekunst (beholde kontor i Bodø)	1,0
Brønnøysundregistrene	25,0
Tilskudd til klima- og miljøvennlig byutvikling, Bodø	17,0
Fylkesveier, opprustning og fornying	210,4

Troms

Forprosjektering Verdde-senter i Kvæningen	0,6
Kvääniteatteri (Nordreisa)	2,0
Midt-Troms Museum (Barnemuseet)	1,5
Tilskuddsordning for planlegging av CCS ved avfallsanlegg i Tromsø. 200 mill. kr. totalt fordelt på flere byer.	200,0
Miljøovervåringssystemet COAT, UiT	20,0
Fylkesveier, opprustning og fornying	164,5

Finnmark

Daíddadállu (Kautokeino)	2,0
Stiftelsen nasjonalt villakssenter. Fordeles på Tana, Namsos, Lærdal og Lyngdal	10,0
Fødeavdeling, Alta	10,0

VENSTRE